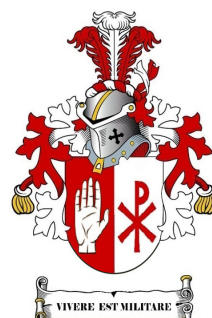
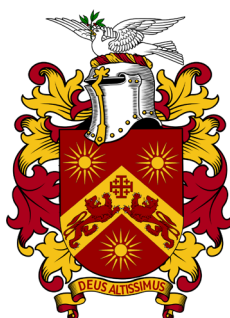
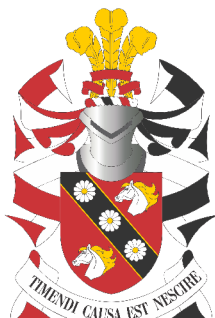
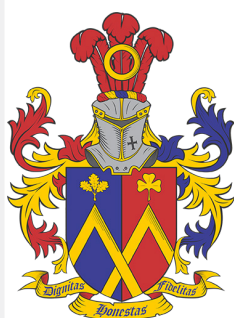

МАКЕДОНСКИОТ ХЕРАЛДИЧКИ РЕГИСТЕР 2018 - 2023

THE MACEDONIAN HERALDIC REGISTER 2018 - 2023

МОЈОТ ХЕРАЛДИЧКИ ПАТ MY HERALDIC JOURNEY

МАКЕДОНСКИ ХЕРАЛД БР.11 (2018) ДО БР.21 (2023) ИНДЕКС

MACEDONIAN HERALD #11 (2018) TO #21 (2023) INDEX

АКТИВНОСТИ НА МАКЕДОНСКОТО ГРБОСЛОВНО ДРУШТВО 2018-2023

ACTIVITIES OF THE MACEDONIAN HERALDIC SOCIETY 2018-2023

20 YEARS ORGANIZED RESEARCH AND PROMOTION OF HERALDRY IN MACEDONIA
20 ГОДИНИ ОРГАНИЗИРАНО ИЗУЧУВАЊЕ И ПРОМОЦИЈА НА ХЕРАЛДИКАТА ВО МАКЕДОНИЈА

ВО ОВОЈ БРОЈ • IN THIS ISSUE

АКТИВНОСТИ НА
МАКЕДОНСКОТО
ГРБОСЛОВНО ДРУШТВО
2018-2023
Иван Нацевски

3

ACTIVITIES OF THE
MACEDONIAN HERALDIC
SOCIETY
2018-2023
Ivan Nacevski

МАКЕДОНСКИ ХЕРАЛД
БР.11 (2018) ДО БР.20 (2023)
ИНДЕКС
Јован Јоновски

13

MACEDONIAN HERALD
#11 (2018) TO #20 (2023)
INDEX
Jovan Jonovski

МАКЕДОНСКИОТ
ХЕРАЛДИЧКИ РЕГИСТЕР
2018 - 2023
Јован Јоновски

19

THE MACEDONIAN
HERALDIC REGISTER
2018 - 2023
Jovan Jonovski

МОЈОТ ХЕРАЛДИЧКИ ПАТ
Јован Јоновски

35

MY HERALDIC JOURNEY
Jovan Jonovski

АКТИВНОСТИ НА МГД

53

ACTIVITIES OF MHS

РЕГИСТЕР НА ГРБОВИ

54

REGISTER OF ARMS

ОД УРЕДНИЦИТЕ • EDITORIAL

Во овој 21 број, претставува рекапитулар на 5 годишното постоење на Македонското грбословно друштво (2018-2023) при што се претставени активностите на МГД, преку индексот на статиите објавени во Македонски хералд и регистрираните грбови во македонскиот хералдички регистер во овој период.

Поради тоа, статиите во овој број не се рецензирани.

In this 21 issue, is a recapitulation of the 5-year existence of the Macedonian Heraldic Society (2018-2023), the activities of the MHS are presented through the Index of the articles published in the Macedonian Herald and the coats of arms registered in the Macedonian Heraldic Register during this period.

Therefore, the articles in this issue are not peer-reviewed.

ИМПРЕСУМ • IMPRESSUM

Здружение за хералдика,
вексилологија и фалеристика,
МАКЕДОНСКО ГРБОСЛОВНО
ДРУШТВО

Претседател: Јован Јоновски
+389 70 252 989

Бетовенова 10-6
1010 Скопје, Македонија

www.heraldika.org.mk

Лектура / Proofreading:
Евгенија Стојанова/ Anne Platoff,
Darren George, Charles Wright
Macedonian Heraldic Society

President: Jovan Jonovski
jonovski@heraldika.org.mk

Betovenova 10-6
1010 Skopje, Macedonia

info@heraldika.org.mk

УРЕДУВАЧКИ ОДБОР

д-р Јован Јоновски, aih, LF (Македонија)

Главен и одговорен уредник

д-р Иван Нацевски (Македонија)

- секретар

д-р Стојан Антонов, aih (Бугарија)

д-р Жељко Хајмер, aih, LF, FF, FFRC
(Хрватска)

проф. д-р Иван Балта (Хрватска)

доц. д-р Емир О. Филиповиќ (Босна и
Херцеговина)

проф. д-р Стјепан Ќосиќ (Хрватска)

д-р Тудор-Раду Тирон, АИН (Романија)

д-р Агне Рајлајте-Барде, АИН (Литванија)

проф. д-р Мито Панов (Македонија)

проф. Лазе Трипков (Македонија)

д-р Ан М. Платоф, LF (САД)

EDITORIAL BOARD

Dr. Jovan Jonovski, aih, LF (Macedonia)
Editor in Chief

Dr. Ivan Nacevski (Macedonia), Secretary

Dr. Stoyan Antonov, aih (Bulgaria),

Dr. Željko Heimer, aih, LF, FF, FFRC,
(Croatia),

Prof. Dr. Ivan Balta (Croatia),

Doc. Dr. Emir O. Filipovic (Bosnia and
Herzegovina),

Prof. Dr. Stjepan Cosic (Croatia),

Dr. Tudor-Radu Tiron, AIN (Romania)

Dr. Agne Railaite- Barde, AIN (Lithuania)

Prof. Dr. Mito Panov (Macedonia)

Prof. Laze Tripkov (Macedonia)

Dr. Anne M. Platoff, LF (USA)

Македонски хералд објавува рецен-
зирани научни статии и популарни
нерецензирани статии / Macedonian
herald publishes peer-reviewed
scientific papers as well as popular non
reviewed articles.

Статии / Papers a [http://heraldika.org.
mk/macedonianherald](http://heraldika.org.mk/macedonianherald)

Цели броеви / entire issues [http://
heraldika.org.mk/macedonian-herald](http://heraldika.org.mk/macedonian-herald)

АКТИВНОСТИ НА МАКЕДОНСКО ГРБОСЛОВНО ДРУШТВО 2018-2023

Иван Нацевски

Премрежјата кои ста-
наа нераскинлив дел од ра-
ботењето на Македонско-
то хералдичко здружение
(МХЗ), неминовно укажаа
на потребата за почеток на
нешто ново. Имено, нуж-
носта од квалитативен скок
при истражувањето на ма-
кедонското хералдичко на-

следство, но и создавањето ново такво доведе
до формирање на Здружението за хералдика,
вексилологија и фалеристика МАКЕДОНСКО
ГРБОСЛОВНО ДРУШТВО (МГД) (сл. 1). Тоа
почна со работа на 15 јули 2018 година, точ-
но на 15-годишнината од почнување на рабо-
та на Македонското хералдичко здружение и
на денот на престанокот на постоење на МХЗ.
Имајќи предвид дека МГД во основата про-
излегува од раководниот и најактивен кадар
на МХЗ, друштвото се смета за наследник на
МХЗ, па оттука и целите, задачите и активнос-
тите кои тоа ги презеде претставуваат про-
должение на дејноста на МХЗ. Во таа смисла,
сосема логична прва активност беше форми-
рањето на Извршниот одбор на Македонското
грбословно друштво, кој го сочинуваат: прет-
седател и главен хералд, д-р Јован Јоновски,
потпретседател и хералд вардар-
ски Иван Нацевски и секретар и
хералд еригонски, генерал мајор
д-р Павле Арсоски (сл 2).

Неколку дена претходно, на
12 јули 2018 г. во Институт за
национална историја се одржа
одбраната на докторската теза
на претседателот на друштвото
Јован Јоновски на тема „Сонце-
то и лавот како симболи во хе-
ралдиката и вексилологијата во
Македонија“. Ова претставува

Сл./Fig. 1

heraldic heritage, but also the creation of a new
organisation, led to the formation of the Society
for Heraldry, Vexillology and Phaleristics,
MACEDONIAN HERALDIC SOCIETY
(MHS) (Fig. 1). It officially started its work
on 15 July, 2018, exactly on the fifteenth
anniversary of the creation of the Macedonian
Heraldry Society and on the very day of the
termination of the existence of its predecessor.
Taking into account that new MHS basically
derives from the management and most active
staff of the old MHS, the Society considers itself
the successor of the old one, and hence the goals,
tasks and activities undertaken by it represent
an extension of the previous heraldic activity.
In that sense, a completely logical first activity
was the formation of the Executive Board of the
Macedonian Heraldic Society, which consists
of: President and Chief Herald,

Dr. Jovan Jonovski; Vice
President and Vardar Herald
Ivan Nacevski; and Secretary
and Erigon Herald, Major
General Pavle Arsoski (Fig. 2).

Сл./Fig. 2

прва одбрана на хералдичка тема во Македонија. Одбраната помина во највисока научна атмосфера и во присуство на широка македонска јавност, но и еминентни гости од странство (сл. 3). Во септември 2018 година Јоновски учествуваше на

Четвртата меѓународна конференција за хералдика и вексилологија во Чешин, Полска, каде што настапи со излагањето за Македонскиот територијален хералдички систем. Подоцна, ова излагање е објавено во Грузија, во гласникот на хералдичката комисија при парламентот на Грузија.

Македонското грбословно друштво продолжи да го издава гласникот „Македонски хералд“ како една од своите основни задачи. Така во декември 2018 година излезе неговиот единаесетти број. Во него се дава ретроспектива на десетте броеви издадени во периодот 2005 - 2016 за време на постоењето на МХЗ. Во бројот е поместен индекс на сите објавени статии, како и статија за историјата на МХЗ, според делот Активностите на МХЗ објавувани во секој број. Воедно во него е објавен и регистарот на грбови на МХЗ заклучно со 2016 година.

Една од целите на МГД е објавување стручна научна литература. Во таа насока на почетокот на февруари во наредната 2019 година, од страна на Македонското грбословно друштво во интегрален облик беше објавена тезата на Јоновски со ист наслов. Во текот на годината од страна на Фондацијата за вексилолошко наследство од САД беше објавена и скратена верзија од тезата на англиски јазик. За да се подигне нивото на хералдичка култура и свест во текот на годината беа организирани серија предавања кои ги одржа д-р Јоновски во Скопје. Првото, на тема за македонските грбови и знамиња се случи на 26 февруари. Потоа, во март на Правниот факултет се одржа предавање на тема државна и партиска хералдика. Во април, во предвелигденскиот период имаше две предавања за симболиката на крстот. Во јуни беше одбележан Меѓународниот ден на хералдиката, со положување свежо цвеќе на споменикот на Христофор Жефарович и со две предавања, и тоа едното на Иван Навевски на тема: Македонија меѓу европската и

Сл./Fig. 3

as symbols in heraldry and vexillology in Macedonia“. This represents the first doctoral thesis of a heraldic matter in Macedonia. The defence took place in the highest scientific atmosphere and in the presence of a wide Macedonian public,

as well as eminent guests from abroad (Fig. 3). In September 2018, Jonovski participated in the 4th International Conference on Heraldry and Vexillology in Cieszyn, Poland, where he gave a presentation on the Macedonian territorial heraldic system. Later, this presentation was published in Georgia, in the gazette of the Heraldic Commission of the Parliament of Georgia.

The Macedonian Heraldic Society continued to publish its gazette Macedonian Herald as one of its basic tasks. In December 2018, the eleventh issue was published; this issue gave a retrospective of the ten numbers issued between 2005 and 2016 during the existence of the first MHS. An index of all published articles as well as an article on the history of the old MHS, according to the section Activities of the Society published in each issue, was included in the issue. At the same time, the register of coats of arms recorded by the Society to 2016 was also published in it.

One of the goals of the MHS is the publication of professional scientific literature. To that aim, at the beginning of February 2019, the Macedonian Heraldic Society published Jonovski's thesis under the same title. An abridged version of the thesis in English was also published during the year by the Vexillology Heritage Foundation of the United States. In order to raise the level of heraldic culture and awareness during the year, a series of lectures were organized by Dr. Jonovski in Skopje. The first lecture, on the topic of “Macedonian coats of arms and flags”, took place in February. Then, in March, a lecture was held at the Faculty of Law on the topic of state and party heraldry. In April, during Lent, there were two lectures on the symbolism of the cross. In June, the International Day of Heraldry was marked, with the laying of flowers on the monument of Christofor Zhefarovich after which two lectures were held, one by Ivan Nacevski on the topic: “Macedonia between European and Illyrian

илирската хералдика: влијанија и преплетување, а пак на второто Јоновски зборуваше за Матковски и македонската хералдичка мисла.

Наредната 2019 година на 16 јули, на XXVII интернационален конгрес на вексилологија во Сан Антонио, САД, МГД, претставувано од Жељко Хајмер како член на друштвото, беше повторно примено во членство на оваа престижна светска научна федерација. Д-р Хајмер, кој воедно е претседател на Хрватското грбословно и заставословно друштво, а воедно и вонреден член на МГД, беше избран за претседател на ФИАВ, Интернационална федерација на вексилолошките асоцијации, која воедно и го организира конгресот. Во септември 2019 година, претседателот на МГД, д-р Јоновски, ги посети колегите во Белград, Драгомир Ацовиќ и Ненад Јовановиќ. Во октомври, претседателот на ФИАВ, д-р Хајмер, престојуваше на тридневна посета на МГД при што одржа три предавања: Најнапред на Правниот факултет „Јустинијан Први“ на тема Симболите како обележја на државата, со примери на современа употреба на знамињата во Хрватска. Второто предавање се одржа во здружението „Изгрев“ на тема Хрватскиот национален идентитет: грбовите и знамињата на општините во Хрватска. Третото предавање беше во Еврејската заедница на тема Симболите на еврејскиот народ и на државата Израел (сл. 4). Подоцна д-р Јоновски ја возврати посетата и во Загреб оствари средба со д-р Стјепан Ќосиќ, вонреден член на МГД и автор на исклучително важното дело „Идеологија на идентитетот“. Средба беше остварена и со д-р Тијана Трако Полјак, автор на студија за симболите на хрватскиот идентитет. Во меѓувреме во списанието Историја на Сојузот на историчарите на Република Македонија е објавена статијата на Јоновски со наслов „Развојот на македонската хералдичка мисла“. Во ноември Јоновски беше и на годишното собрание на Бугарското хералдичко и вексилолошко друштво при што дојде до промена на раководството каде што долгогодишниот претседател и член на МГД, д-р Стојан Антонов, беше наследен од Александар Алексиев. На почетокот на декември, во Струмица се одржа

heraldry: influences and interweaving” and, at the second one, Jonovski spoke about “Matkovski and Macedonian heraldic thought”.

On 16 July, 2019 at the XXVII International Congress of Vexillology in San Antonio, USA, MHS, represented by Željko Heimer as a member of the society, was re-admitted to the membership of this prestigious world scientific federation. Dr. Heimer, who is also the president of the Croatian Heraldic and Heraldic Society, was elected president of FIAV, the International Federation of Vexillological Associations, which also organises the congress. In September 2019, the President of MHS, Dr. Jonovski, visited his colleagues in Belgrade, Dragomir Acovic and Nenad Jovanovic. In October, the president of FIAV, Dr. Heimer, made a three-day visit to MHS, during which he gave three lectures: the first was at the Faculty of Law, Justinian I, on the topic of “Symbols as symbols of the state, with examples of the contemporary use of flags in Croatia”; the second lecture was held at the Izgrev Society on the topic of “Croatian national identity: coats of arms and flags of municipalities in Croatia”; and the third and final lecture was among the Jewish Community on the topic of the “Symbols of the Jewish People and the State of Israel” (Fig. 4). Later, Dr. Jonovski returned the visit and in Zagreb had a meeting with Dr. Stjepan Ćosić, associate member of MHS and author of the extremely important work „Ideology of Identity“. A meeting was also held with Dr. Tijana Trako Poljak, author of a study on the symbols of Croatian identity. Meanwhile, Jonovski’s article titled „The Development of Macedonian Heraldic Thought“ was published in the journal History of the Society of Historians of the Republic of Macedonia. In November, Jonovski also attended the annual meeting of the Bulgarian Heraldic and Vexillological Society, during which there was a change of leadership where the long-time president and member of MHS, Dr. Stojan Antonov, was succeeded by Aleksandar Alexiev. At the beginning of December, a scientific meeting was held in Strumica on the subject of

Сл./Fig. 4

научна средба на тема Христофор Жефаровиќ и неговото време на која зедоа учество д-р Јоновски и Иван Нацевски.

Следната 2020 година беше обележана од карантинот на пандемијата на ковид-19. Во тоа време низ социјалните мрежи повторно се актуализираше 15 мај како ден на македонското знаме. Станува збор за датум на кој во 2010 година е поставено првото големо знаме во рамките на кампањата за поставување знамиња низ земјата од страна на тогашната власт (сл. 5). Како реакција на тој феномен, а и по повод дваесет и петтата годишнина од усвојувањето на „новото“ знаме на Република Македонија, токму на 5 октомври 2020 година Јоновски одржа предавање на тема „25 години од државното знаме“. На истото се разгледа процесот за усвојување на „првото“ знаме во 1992 г., како и настаните и процесите што доведоа до потребата од промена на знамето во 1995 година. Потоа беше претставен и развојот на дизајнот на знамето од првичните концепти за знаме и грб, па сè до конечно избраниот дизајн. Беше посветено внимание и на дилемата кој е автор на знамето, Мирослав Грчев или Костадин Танчев-Динката. Во тие отежнати пандемиски услови излезе од печат и Зборникот од Вториот научен собир во чест на покровителите и заштитниците на градот Струмица – св. Петнаесет тивериополски свештеномаченици со тема „Христофор Жефаровиќ и неговото време“, во организација на НУ Завод за заштита на спомениците на културата и музеј – Струмица којшто се одржа претходната година. Во Зборникот се објавени рефератите на Јован Јоновски „Хералдиката на Жефаровиќ“, и Иван Нацевски „Инверзијата на македонскиот земски грб во стематологиите на Жефаровиќ и Витезовиќ – Можни причини и влијанија“. Продолжи и работата на регистарот и збогатување на сајтот со нови содржини.

Пандемијата ковид-19 во голема мера го промени начинот на размислување и дејствување. Светот влезе во една посебна состојба каде што поради многубројните рестрикции и карантин, сите активности и собири беа суспендирани повеќе од две години. Беа одложени

Hristofor Žefarović and his time, at which Dr. Jonovski and Ivan Nacevski took part.

The following year, 2020, was marked by the quarantines of the Covid 19 pandemic. At that time, 15 May became commemorated again through social networks as the day of the Macedonian flag. This is the date on which the first big flag was displayed in 2010 as part of the campaign to place flags across the country by the then government (Fig. 5). As a reaction to that phenomenon, and on the occasion of the twenty-fifth anniversary of the adoption of the „new“ flag of the Republic of Macedonia, precisely on 5 October 2020, Jonovski gave a lecture on the topic „25 years of the national flag“. The process for the adoption of the „first“ flag in 1992, as well as the events and processes that led to the need to change the flag in 1995, were also reviewed.

Then the development of the flag design was presented, from the initial concepts for the flag and coat of arms, right up to the finally approved design. Attention was also paid to the dilemma of who is the designer of the flag, Miroslav Grchev or Kostadin Tanchev-Dinkata. In those difficult pandemic conditions, the Corpus of the Second Scientific Meeting in honour of the patrons and protectors of the city of Strumica, the fifteen priest-martyrs from Tiveriopol, with the theme „Hristofor Žefarović and his time“, organized by the NU Institute for the Protection of Cultural Monuments and Museum - Strumica, which was held the previous year was published. Jovan Jonovski's essays „The heraldry of Žefarović“ and Ivan Nacevski's „The inversion of the Macedonian coat of arms in the stematographies of Žefarović and Vitezović - Possible causes and influences“ were published in the Corpus. Work on the registry and enrichment of the MHS website with new content continued.

The Covid 19 pandemic has greatly changed the way of thinking and acting. The world entered a special situation where due to numerous quarantines and restrictions, all activities and gatherings were suspended for more than two years. The World Vexillological Congress and the World Heraldic and Genealogical Congress

Сл./Fig. 5

Светскиот вексилолошки конгрес и Светскиот хералдички и генеалогски конгрес. Соочени со тие предизвици, и активностите на Македонското грбословно друштво главно се префрлија онлајн. Се продолжи со неформални средби на мали групи од членовите на МГД кога за тоа се укажуваше можност. Традиционалниот научен собор на НУ Музеј Струмица со тема „БАЛКАНОТ и балканските народи – паралели во историјата и во современоста“, планиран за декември 2020 година не се одржа, но сепак пристигнатите трудови беа објавени во зборник во 2021, во кој статии имаа Иван Нацевски со наслов „Знамињата на соседните земји на Македонија“ и д-р Јован Јоновски со наслов „Грбовите на балканските земји“. Работата над гласникот „Македонски хералд“ во овој период беа главна активност на друштвото. Имено, „Македонски хералд“ продолжи да излегува два пати годишно со несмален обем. Дополнително беа објавени и неколку статии и прилози за македонската хералдика и вексилологија во странство. Јован Јоновски во 2021 ги објави следните статии: „Хералдиката во Македонија со посебен осврт на Народна/ Социјалистичка Република Македонија до 1991 година“ како и Хералдиката во Република Македонија (1991 - 2019) во списанието „Генеологија“. Потоа следуваа и негова опширна статија за знамето на Македонија во „Флагмастер“, списание на Институтот за знамиња од Обединетото Кралство, како и опширна статија насловена „Грбовите на Македонија“ во „Армигер њус“ (сл. 6), списание на Американскиот хералдички колеџ. Во реномираното списание „Генеологија“ статија објави и потпретседателот Иван Нацевски со наслов: „Појавата и развојот на грбот на Македонија во илирската хералдика“. Во овој период беа остварени и разни настапи во пишани и електронски медиуми.

Чествувањето на 10 јуни како Светски ден на хералдиката, во текот на 2020-22, три пати по ред беше одбележуван само со полагавање цвеќе на споменикот на Христофер Жефаровиќ, додека традиционалните предавања, поради познатите причини не се одржуваа. Во текот на 2022 година, со намалување на рестриктивните мерки за одржување настани и патување, активностите

were postponed. Faced with those challenges, the activities of the Macedonian Heraldic Society have mainly moved online. It continued with informal meetings of small groups of members of the MHS when there was an opportunity for it. The traditional scientific conference of NU Museum Strumica with the theme „Balkans and the Balkan peoples - parallels in history and in the present“, planned for December 2020, did not take place, but the selected papers were published in a corpus in 2021, in which there were articles by Ivan Nacevski with title „Flags of the neighboring countries of Macedonia“ and Dr. Jovan Jonovski with the title „Coats of arms of the Balkan countries“. The work on the gazette Macedonian Herald was the main activity of the Society in this period. Namely, the Macedonian Herald continued to be published twice a year. In addition, several articles and contributions on Macedonian heraldry and vexillology were published abroad. In 2021, Jovan Jonovski published the following articles: „Heraldry in Macedonia with special reference to the People's/ Socialist Republic of Macedonia until 1991“ as well as „Heraldry in the Republic of Macedonia (1991-2019)“ in the journal Genealogy. This was followed by his extensive article on the Flag of Macedonia in Flagmaster, the magazine of the United Kingdom Flag Institute, as well as an extensive article entitled „The Arms of Macedonia“ in Armiger News (Fig. 6), the magazine of the American College of Heraldry. Vice President Ivan Nacevski also published an article in Genealogy entitled: „The appearance and development of the Coat of Arms of Macedonia in Illyrian heraldry“. During this period, the MHS made various appearances in written and electronic media.

The celebration of 10 June as the World Heraldry Day, during 2020-22, was marked three times in a row only by laying flowers on the monument of Hristofer Žefarović, while the traditional in-person lectures, for obvious reasons, were not held. During 2022, with the reduction of restrictive measures for holding events and travel, activities again began to slowly but surely return to the „new normal“. At the 29th International

Сл./Fig. 6

повторно почнаа полека но сигурно да се враќаат на „новото нормално“. На 29. Меѓународен конгрес по вексилологија, кој се одржа на 11-15 јули 2022 година во Љубљана, претседателот на МГД, д-р Јован Јоновски, настапи со предавањето „Феноменот на мијачкото знаме“. Светската федерација на вексилолошки здруженија (FIAV) воедно му го врачи своето највисоко признание Лауреат на федерацијата (Laureate of the Federation), за неговите активности за развојот на научната на вексилологија (сл. 7). На конгресот се зацврстија старите и се остварија нови пријателства со нови здруженија членки на ФИАВ.

Во текот на летото беа остварени и посети во Белград на хералдичарите Драгомир Ацовиќ, долгогодишен претседател и хералд на Српското хералдичко друштво „Бел орел“, како и со хералдот Ненад Јовановиќ. Во Атина средби се остварија со Јоанис Влазакис од Грчкото хералдичко здружение и хералдичарот Дерек Хаурд од Лондон. Во ноември претседателот на МГД учествуваше на годишната средба на Бугарското хералдичко и вексилолошко друштво во Софија. Во 2022 година беше одржан и 35. Меѓународен конгрес на генеолошки и хералдички науки во Кембриџ.

Годината 2023 почна со средба за одбележување на дваесетгодишнината од првата неформална средба на љубители на хералдика остварена на 18.2.2003 година. Имено, од оваа средба произлезе идејата за формирање здружение кое ќе се занимава со проучување на хералдиката. Во чест на јубилејот, членот на МГД Димитриј Михајловски, академски уметник, покажа дел од своите цртежи. Во рамки на одбележувањето на 2 Април – Денот на 1. пешадиска бригада на Армијата, Трајче Трајков во касарната во Петровец организираше изложба на амблеми и значки од командите и единиците на АРМ (1992 - 2019). Пред присутните беа презентирани над 600 ознаки од неговата лична колекција, а изложбата беше посетена и од министерката за одбрана, Славјанка Петровска. За целокупниот ангажман Трајче Трајков од командантот на бригадата доби плакета и пофалница.

Во април, во Варшава се одржа втората кон-

Congress of Vexillology, which took place on 11-15 July, 2022 in Ljubljana, the president of MHS, Dr. Jovan Jonovski, presented his lecture „The Phenomenon of the Mijak Flag“. The World Federation of Vexillological Societies (FIAV) also presented him with its highest recognition, Laureate of the Federation, for his activities for the development of scientific vexillology (Fig. 7). At the congress, old friendships were strengthened and new friendships were made with new associations that are members of FIAV.

During the summer, he visited the herald Dragomir Acovic, long-time president and herald of the Serbian Heraldic Society „White Orel“ and the herald Nenad Jovanovic in Belgrade. In Athens, meetings were held with Ioannis Vlazakis from the Greek Heraldic Association and the heraldist Derek Howard from London. In November, the president of MHS participated in the annual meeting of the Bulgarian Heraldic and Vexillological Society in Sofia. In 2022, the 35th International Congress of Genealogical and Heraldic Sciences was held in Cambridge.

2023 began with a meeting to mark the twentieth anniversary of the first informal meeting of heraldry lovers held on 18 February, 2003. It was from this meeting that the idea of forming a society of some sort that would deal with the study of heraldry arose. In honour of the anniversary, MHS member Dimitrij Mihajlovski, an academic artist, gave a presentation of some of his drawings. As part of the celebration of 2 April, the Day of the 1st Infantry Brigade of the Army, MHS member Trajche Trajkov organized an exhibition of emblems and badges of the commands and units of the Macedonian Army (1992-2019) in the barracks in Petrovec. More than 600 insignia from his personal collection were shown to the attendees, and the exhibition was also visited by the Minister of Defence, Slavjanka Petrovska. Trajche Trajkov received a plaque and a letter of commendation from the brigade commander for his overall commitment.

In April, the second conference of the Polish Heraldic Society on the topic „Heraldry and Religion“ was held in Warsaw. The Chief Herald

Сл./Fig. 7

ференција на Полското хералдичко друштво на тема „Хералдиката и религијата“. На конференцијата зедоа учество главниот и вардарскиот хералд на МГД, Иван Нацевски настапи со тема „Елементи на православната хералдика во Македонија“, а Јован Јоновски со „Католичката и протестантската хералдика во Македонија“. Во мај, на вториот конгрес на Романското хералдичко друштво одржан во Јаши, зеде учество Јоновски со тема „Хералдизирање на територијалната хералдика во Македонија“. На конгресот учествуваа и пет члена на Меѓународната академија по хералдика Силвиу Тату, Атила Серекеш, Стојан Антонов, Јоновски, Теодор Раду Тирон. Во текот на конгресот, Јоновски го посети и државниот архив во Јаши, каде што ја истражуваше Златната книга на воениот Константинов ред на св. Ѓорѓи, во која се наоѓа и грбот на охридскиот архиепископ Јоасаф II. Хералдичкиот уметник од комисијата за хералдика на Романија, Тирон, му подари свој емблеон на грбот на Јоновски. Оваа година Меѓународниот ден на хералдиката се одбележа со положување цвеќе пред споменикот на Христофор Жефаровиќ и со пригодни предавања. Цвеќето го положија потпретседателот Нацевски, претседателот Јоновски и секретарот на МГД, Арсоки (сл. 8). Предавањата беа одржани од Иван Нацевски на тема „Грбовите на Македонија во западноевропските средновековни извори - нови сознанија“ и Јован Јоновски на тема „Грбови на охридските архиепископи“. Подоцна, во јуни Јоновски учествуваше на конференцијата организирана од Литванското биро за хералдика по повод 700 години од главниот град на Литванија, Вилнус. Насловот на неговиот реферат беше „Грбот на градот Скопје“. Во јуни излезе и дваесеттиот јубилеен број на гласникот „Македонски хералд“. Кон крајот на ноември 2023 година, во Штип беше одржана 1. Меѓународна научна конференција на тема „Македонија – Крстопат на епохи, цивилизации и култури, историја – археологија – уметност во организација на Институтот за историја и археологија при Факултетот за образовни науки на УГД. На конференцијата активно учествуваа Иван Нацевски и

and Vardar Herald of MHS took part in the conference. Ivan Nacevski presented a lecture the topic „Elements of Orthodox Heraldry in Macedonia“, and Jovan Jonovski a lecture „Catholic and Protestant Heraldry in Macedonia“. In May, at the second congress of the Romanian Heraldic Society held in Iasi, Jonovski participated with the topic „Heraldisation of territorial heraldry in Macedonia“. Five members of the International Academy of Heraldry, Silviu Tatu, Atila Serekesh, Stojan Antonov, Jonovski, and Teodor Radu Tiron participated in the congress. During the congress, Jonovski also visited the state archive in Iasi, where he researched the Golden Book of the Military Constantinian Order of St. George, which also contains the coat of arms of the Archbishop of Ohrid, Joasaf II. The heraldic artist of the Heraldry Commission of Romania, Tiron, presented his emblazon of Dr. Jonovski's coat of arms to Jonovski. This year, the International Day of Heraldry was marked by laying flowers in front of the monument of Hristofor Žefarović and with appropriate lectures. The flowers were laid by, President Jonovski, Vice-President Nacevski and the Secretary of the MHS, Arsoški (Fig. 8). The lectures were given by Ivan Nacevski on the topic „Arms of Macedonia in Western European medieval sources - new findings“ and Jovan Jonovski on the topic „Arms of the Archbishops of Ohrid“. Later in June, Jonovski participated in a conference organized by the Lithuanian Bureau of Heraldry on the occasion of 700 years of the capital of Lithuania, Vilnius. The title of his report was „Coat of arms of the city of Skopje“. In June, the twentieth jubilee issue of the Macedonian Herald was published. Towards the end of November 2023, the 1st International Scientific Conference was held in Shtip on the topic „Macedonia - Crossroads of eras, civilizations and cultures, history - archeology - art, organized by the Institute of History and Archeology at the Faculty of Educational Sciences of the University of Goce Delcev. Ivan Nacevski and Jovan Jonovski took an active part in the conference with their reports: „Alexander the Great in European heraldry“

Сл./Fig. 8

Јован Јоновски со своите реферати: Александар Македонски во европската хералдика и Преглед на одликувањата на Република Македонија, соодветно. Продолжи и работата на регистарот и збогатување на сајтот со нови содржини.

Како што беше напоменато на почетокот издавањето на гласникот „Македонски хералд“ е една од основните задачи на МГД (сл. 9). Затоа уште на самиот почеток беше донесена одлука дека списанието треба да прерасне од научно – популарно со информативен карактер во научно списание. За таа цел беше основан меѓународен уредувачки одбор во состав: д-р Јован Јоновски, главен и одговорен уредник; Иван Нацевски, секретар; д-р Стојан Антонов (Бугарија); д-р Жељко Хајмер (Хрватска); проф. д-р Иван Балта (Хрватска); доц. д-р Емир О. Филиповиќ (Босна и Херцеговина); проф. д-р Стјепан Косиќ (Хрватска); д-р Тудор-Раду Тирон (Романија); д-р Агне Рајлајте-Барде (Литванија); проф. д-р Мито Панов (Македонија); проф. Лазе Трипков (Македонија); д-р Ан М. Платоф (САД). Гласникот продолжи да излегува како двојазичник на македонски и англиски јазик. Статиите во него се рецензирани оригинални научни истражувања. Гласникот е отворен за истражувачи од Македонија и странство. Од основањето на МГД до сега се издадени 10 броја на „Македонски хералд“. Продолжи и работата на Македонскиот хералдички регистар и збогатување на сајтот со нови содржини. Во текот на работењето на МГД во регистарот се регистрирани триесет и девет грба. Со тоа вкупната бројка на регистрирани грбови во овие две десетлетија активна хералдичка работа е седумдесет и три.

Знамето на МГД

The flag of MHS

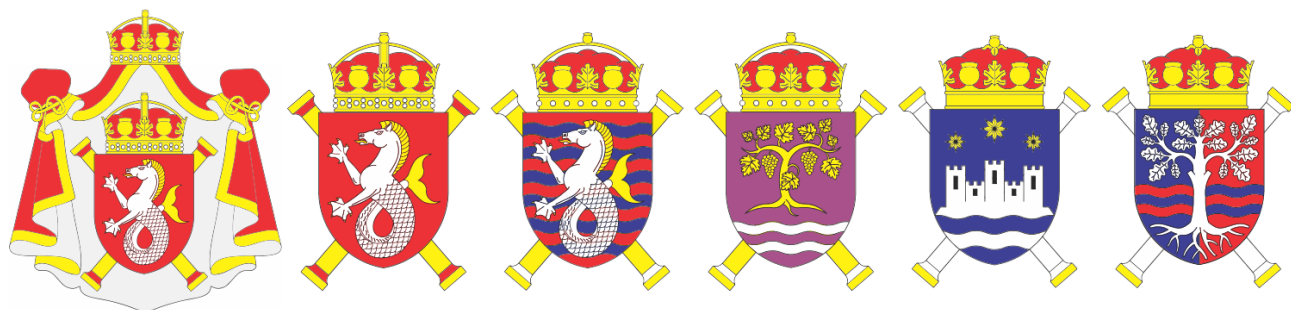

Сл./Fig. 9

and “Overview of the decorations of the Republic of Macedonia”, respectively.

As mentioned at the beginning, publishing the Macedonian Herald is one of the main tasks of MHS (Fig. 9). Therefore, at the very beginning, a decision was made that the gazette should grow from a scientific-popular one with an informative character into a scientific gazette. For this purpose, an international editorial board was established, consisting of: Dr. Jovan Jonovski, editor-in-chief; Ivan Nacevski, secretary; Dr. Mito Panov; Dr. Stojan Antonov (Bulgaria); Dr. Željko Heimer (Croatia); Prof. Dr. Ivan Balta (Croatia); Assoc. Dr. Emir O. Filipović (Bosnia and Herzegovina); Prof. Dr. Stjepan Kosic (Croatia); Dr. Tudor-Radu Tiron (Romania); Dr. Agne Reilaite-Barde (Lithuania); Prof. Prof. Laze Tripkov (Montenegro); Dr. Anne M. Platoff (USA). Macedonian Herald continued to be published as a bilingual gazette in Macedonian and English. The articles in it are peer-reviewed original scientific research. Macedonian Herald is open to researchers from Macedonia and abroad. Since the founding of MHS, ten issues of the Macedonian Herald have been published and

work on the registry and enrichment of the website of MHS with new content has continued. Since the foundation of MHS, thirty-nine coats of arms have been registered in the its register. Thus, the total number of registered coats of arms in these two decades of active heraldic work of the two Societies has risen to seventy-three.

СИМБОЛИ НА МАКЕДОНСКО ГРБОСЛОВНО ДРУШТВО

Со основањето на македонско грбословно друштво нужно се постави и прашањето за неговите симболи. МГД како наследник на старото МХЗ за свој симбол го задржа сребрениот хипокам како еден од симболите на Александар Македонски. При тоа, перото и хералдичката палка беа напуштени, а самиот хипокам беше вооружан златно. МГД има грб со сите три хералдички форми: мал, среден и голем грб; како и хералдички стандард - квадратно знаме изведено од малиот грб.

Покрај грбот на друштвото, како правен субјект, Статутот пропишува и други грбови на позиција за своите грбовни службеници: хералди и персеванти. Хералдите и персевантите, традиционално, во своите титули содржат географска одредница (област, град, река итн). Така, покрај главниот хералд, функциите на другите грбовни службеници се наречени според македонските реки. Хералдите Вардарски и Еригонски, а Персевантите Пчински и Брегалнички. Претседателот на друштвото воедно врши функција на Главен хералд, а неговиот помошник функција персевант Пчински. Потпретседателот врши функција на Вардарски хералд, а неговиот помошник пчински Брегалнички. Секретарот ја носи функцијата хералд Еригонски.

За овие грбови беа разработени и соодветни хералдички круни и палки: круна и палка на МГД и на Главниот Хералд, хералдска и персевантска круна и палка. Основни симболи на круните се афион и дабов лист. Средниот грб на МГД се користи како грб на Главен Хералд. Блазонот на грбот гласи: Црвено, сребрен хипокам, вооружан златно. Над штитот круна на главен хералд на МГД. Зад штитот вкрстени две палки на главен хералд. Големиот грб

SYMBOLS OF THE MACEDONIAN HERALDIC SOCIETY

With the foundation of the Macedonian Heraldic Society, the question of its symbols was necessarily raised. The new MHS, as the successor of the old one, kept the Hippocampus Argent, for its symbol. The hippocampus is known as one of the symbols of Alexander the Great. In doing so, the quill and the heraldic baton were abandoned, and the hippocampus itself was armed Or. The coat of arms of MHS has all three heraldic forms: small, medium and large coat of arms; as well as a heraldic standard - a square flag derived from the small coat of arms.

In addition to the coat of arms of the Society as a legal entity, the Statute also prescribes other coats of arms for the Society's heraldic officers: heralds and persuivants. Heralds and persuivants traditionally include a geographical designation (district, city, river, etc.) in their titles. Thus, in addition to the chief herald, the functions of other heraldic officers are named after Macedonian rivers. The Heralds of Vardar and Erigon, and the Persuivants of Pchinja and Bregalnica. The president of the Society also performs the function of Chief Herald, and his assistant the function of Pchinja Persuivant. The vice-president performs the function of Vardar Herald, and his assistant the Bregalnica Persuivant. The Secretary of the Society holds the post of Erigon Herald.

Appropriate heraldic crowns and batons were developed for these coats of arms: crown and baton of the MHS and the Chief Herald, heraldic and persevant crown and baton. The symbols used on the crowns are the poppy and oak leaf. The middle coat of arms of the MHS is used as the coat of arms of the Chief Herald. The blazon of the arms reads: Gules, a hippocampus Argent, armed Or. Above the shield a crown of the Chief Herald of the MHS. Behind the shield two batons of the Chief Herald in saltire. The large coat of

е дополнет со: над штитот голема црвена мантија, поставена сребрено, со круна на главен хералд на МГД.

Грбот на Хералдот Вардарски го има следниот блазон: Црвено, шест брановидни ремена, сини, сребрен хипокамп, со канци, јазик, грива и перка, сите златни. Над штитот хералдска круна. Зад штитот вкрстени две хералдски палки. Брановидните ремени ги претставуваат македонските реки Вардар, Треска, Пчиња, Брегалница, Бабуна, Црна.

Грбот на Хералдот Еригонски има блазон кој гласи: Пурпурно, винова лоза со плод, сето златно, во основа два брановидни ремена, сребрени. Над штитот хералдска круна. Зад штитот вкрстени две хералдски палки. Двата брановидни ремена ја претставуваат реката Црна односно древната Еригон. Виновата лоза со плод ја претставува областа Тиквеш и лозарството кое се одвива по текот на реката.

Грбот на Персевантот Брегалнички има блазон кој гласи: Сино, на брег сребрена тврдина со три кули, во основа два сини брановидни ремени. Над секоја кула по една осумкрака златна ѕвезда. Над штитот персевантска круна. Зад штитот вкрстени две персевантски палки. Двата брановидни ремена ја претставуваат реката Брегалница. Брегот е асоцијација со името на реката, а тврдината ги претставува двете главни историски упоришта во текот на истата. Имено, станува збор за градот Штип односно дрвено Астибо и градот Баргала. Трите златни ѕвезди се асоцијација на градот Струмица односно неговото прво познато историско име Астрајон.

Грбот на Персевант Пчински го има следниот блазон: Расечен на сино и црвено, два брановидни ремена, обратно обоени, врз сè искорнато дабово дрво, сребрено. Над штитот персевантска круна. Зад штитот вкрстени две персевантски палки. Двата брановидни ремена ја претставуваат реката Пчиња. Имено, Пчиња тече од планината Козјак чиј највисок врв е Перен (Перун), а се влива во Катланово меѓу Скопје и Велес. Оваа дуалност меѓу боговите Перун и Велес беше основа за избор на дабот како свето дрво за боговите громовници. Така, крошната на дабот го симболизира Перун односно небото, а корењата Велес односно подземјето. Расечувањето на штитот на две бои ја симболизира вечната борба меѓу овие две божества.

arms is additionally fitted: above the shield a great mantle Gules doubled Argent crowned with Chief herald's crown Or.

The coat of arms of the Vardar Herald has the following blazon: Gules, six bars wavy Azure, over all Hippocamp Argent, armed, langued, crined and queued Or. Above the shield herald's crown. Behind the shield, two herald's batons in saltire. The six bars wavy represent the Macedonian rivers: Vardar, Treska, Pchinja, Bregalnica, Babuna and Crna (Erigon).

The coat of arms of the Erigon Herald has a blazon which reads: Purple, a grapevine fruited Or, two bars wavy Argent. Above the shield herald's crown. Behind the shield, two herald's batons in saltire. The two bars wavy represent the River Crna, i.e. the ancient Erigon. The vine with fruit represents the area of Tikvesh and the viticulture that takes place along the course of the river.

The coat of arms of the Bregalnica Pursuivant has a blazon which reads: Azure, issuant from mount triple towered castle Argent, over each tower mullet of eight points Or. Two bars wavy Azure in the base. Above the shield pursuivant's crown. Behind the shield, two pursuivant's batons in saltire. The two bars wavy represent the Bregalnica River. The bank is associated with the name of the river, and the fortress represents the two main historical strongholds along the river. Namely, the city of Shtip, i.e. ancient Astibo and the city of Bargala. The three golden stars are an association of the city of Strumica, i.e. its first known historical name, Astraion.

The coat of arms of the Pchinja Pursuivant has the following blazon: Per pale Azure and Gules, two bars wavy counter charged. Overall an Oak three eradicated Argent. Above the shield pursuivant's crown. Behind the shield, two pursuivant's batons in saltire. The two wavy belts represent the Pchinja River. Namely, the Pchinja flows from Kozjak mountain whose highest peak is Peren (Perun), and flows into Katlanovo between Skopje and Veles. This duality between the gods Perun and Veles was the basis for choosing the oak tree as a sacred tree for the thunder gods. Thus, the canopy of the oak symbolizes Perun, that is, the sky, and the roots, Veles, that is, the underworld. Cutting the shield into two colors symbolizes the eternal struggle between these two deities.

МАКЕДОНСКИ ХЕРАЛД БР.11 (2018) ДО БР.21 (2023) ИНДЕКС

Ан М. Плайф

Првиот број на „Македонски хералд“ е објавен во 2005 година на 16 црно-бели страници, умножени на фотокопир, како двојазичен весник на Македонското хералдичко друштво, на македонски и англиски јазик. Вториот број излезе во 2007 година на 16 страници, од кои неколку во боја. Третиот број излезе во 2009 година на 28 страници, од кои неколку во боја. Потоа „Македонски хералд“ почна редовно да излегува секоја година. До десеттиот број, во 2016 година, беа објавени вкупно 304 страници со 74 прилози од 19 автори, од кои најплодни беа: Јован Јоновски со 19 статии, потоа Петар Гајдов со 13, Александар Гиџаровски со 11, Иван Нацевски со 9, Трајче Трајков со 4 и Стојанче Величковски со 3. Прилозите не беа рецензирани и многу од нив беа информативни.

Со промената на 2018 година, со Македонското грбословно друштво, „Македонски хералд“ претрпе неколку промени. Прво, од информативен весник, стана рецензирано списание со меѓународен уредувачки одбор. Членови на одборот се: д-р Јован Јоновски, aih, LF (Македонија), главен и одговорен уредник;

MACEDONIAN HERALD #11 (2018) TO #21 (2023) INDEX

Anne M. Platoff

The first issue of Macedonian Herald was published in 2005 on 16 pages printed on a B/W photocopier, as a bilingual gazette of the Macedonian Heraldry Society, in Macedonian and English. The second issue came out in 2007 on 16 pages, some of which were in color. The third issue came out in 2009 on 28 pages, some of the pages in color. The Macedonian Herald began to be published regularly every year. Until the tenth issue, in 2016, a total of 304 pages were published with 74 articles by 19 authors, of which the most fruitful were: Jovan Jonovski with 19 articles, followed by Petar Gajdov with 13, Aleksandar Gizharovski with 11, Ivan Nacevski with 9, Trajche Trajkov with 4 and Stojanche Velichkovski with 3. The articles were not peer-reviewed and many of them were informative.

With the change of 2018, the Macedonian Heraldic Society, Macedonian Herald underwent several changes. First, from an informative gazette, it became a peer-reviewed journal with an international editorial board. The Board members are: Dr. Jovan Jonovski, aih, LF (Macedonia), Editor in Chief; Dr. Ivan Nacevski

д-р Иван Нацевски (Македонија), секретар; д-р Стојан Антонов, aih (Бугарија); д-р Жељко Хајмер, aih, LF, FF, FFRC, (Хрватска); д-р Иван Балта (Хрватска); доц. д-р Емир О. Филиповиќ (Босна и Херцеговина); д-р Стјепан Ќосиќ (Хрватска); д-р Тудор-Раду Тирон, АИХ (Романија); д-р Агне Рајлаите-Барде, АИХ (Литванија); д-р Мито Панов (Македонија); проф. Лазе Трипков (Македонија); д-р Ан М. Платоф, LF (САД).

Следно, „Македонски хералд“ почна да објавува на системот Open Source Journal, каде што се вршат двојни слепи рецензии. Само четири статии досега не се рецензирани. Секоја статија има свој УДК и доделен број DOI. Само важни статии од броевите 1-10 добија DOI-бројеви. Сега се објавува двапати годишно, обично со 4-5 статии, кои се со должина од 11 до 23 страници. На 720 страници објавени се 41 статија од 15 автори: Јован Јоновски со 11 статии, Иван Нацевски со 7, Трајче Трајков со 6, Никола Стојановски со 3, Дамјан Бужаровски со 3, Мојсо Поповски со 2, Жељко Хајмер со 2. Со една статија се авторите: Шимон Павлас, Симјон Симев, Ѓорѓи Гоце Дуртановски, Роберт Митевски, Александар Алексиев, Емир О. Филиповиќ и Ане Платоф.

Технички, и „Македонски хералд“ претрпе одредени промени. Додека првите 10 броја беа форматирани така што само минимален број страници беа во боја, за да се заштеди на трошоците за печатење, „новиот“ „Македонски хералд“ не се печати офсет, туку фајлот е слободно достапен на веб-страницата на МГД. Дигитално во боја се печатат само минимален број примероци, главно за главните библиотеки, за авторите и за армигерите чиј грб е објавен во тој број и за размена со најблиските хералдички друштва.

За 18 години постоење и 21 броја, „Македонски хералд“ е објавен на 1080 страници со 119 статии. Најактивни автори се Јован Јоновски со 33 прилози, потоа Иван Нацевски со 17, Петар Гајдов со 13, Александар Гиџаровски со 11, Трајче Трајков со 10, Никола Стојановски со 5.

Освен статии, во секој број се објавени активностите на МГД, освен неколку изданија од времето на пандемијата на ковид-19, каде што активностите на здружението беа многу ограничени. Исто така, се објавуваат и новите грбови заведени во Македонскиот хералдички регистар.

(Macedonia), Secretary; Dr. Stoyan Antonov, aih (Bulgaria); Dr. Željko Heimer, aih, LF, FF, FFRC, (Croatia); Prof. Dr. Ivan Balta (Croatia); Doc. Dr. Emir O. Filipovic (Bosnia and Herzegovina); Prof. Dr. Stjepan Cosic (Croatia); Dr. Tudor-Radu Tiron, AIH (Romania); Dr. Agne Railaite-Barde, AIH (Lithuania); Prof. Dr. Mito Panov (Macedonia); Prof. Laze Tripkov (Macedonia); Dr. Anne M. Platoff, LF (USA).

Next, the Macedonian Herald started publishing on the Open Source Journal system, where double-blind peer reviews are carried out. Only four are not peer-reviewed. Every article has its UDC and a DOI number assigned. Only important articles from the 1-10 numbers have been assigned DOI numbers. Now it is published twice a year usually with 4 to 5 articles, spanning from 11 to 23 pages. On 720 pages, 41 articles are published from 15 authors: Jovan Jonovski 11 articles, Ivan Nacevski 7, Trajche Trajkov 6, Nikola Stojanovski 3, Damjan Buzharovski 3, Mojso Popovski 2, Zeljko Heimer 2. With one article are the authors, Shimon Pawlas, Simjon Simev, George Goce Durtanovsk, Robert Mitevski, Alexander Alexiev, Emir O. Filipovic, and Anne Platoff.

Technically, the Macedonian Herald also underwent some changes. While the first 10 numbers were laid out to minimize the number of pages that were in color, to save on printing expenses, the “new” Macedonian Herald is not offset printed, but the file is freely available on the MHS website. Only a minimal number of copies are printed digitally in full color, mainly for the main libraries, for the authors, and for the armiger whose Coat of Arms is published in that issue, and for exchange with the closest heraldic societies.

In 18 years of existence and 21 issues, the Macedonian Herald has published 119 articles on 1080 pages. The most active authors are Jovan Jonovski with 33 articles, followed by Ivan Nacevski with 17, Petar Gajdov with 13, Aleksandar Gizharovski with 11, Trajche Trajkov with 10, Nikola Stojanovski 5.

Apart from the articles, the activities of MHS and register of arms are published in each issue, apart from a couple of issues from the Covid-19 pandemic time where the society activities were strongly limited.

БРОЈ 11, ДЕКЕМВРИ 2018

Јован Јоновски, Историја на Македонското хералдичко здружение 2003-2018, 3-13.

Јован Јоновски, Регистерот на грбови на Македонското хералдичко здружение, 14-26.

Трајче Трајков, Македонски хералд бр.1 (2005) до бр.10 (2016) индекс, 27-32.

Иван Нацевски, Македонскиот територијално хералдички систем, 33-39.

БРОЈ 12, ЈУЛИ 2019

Јован Јоновски, Осврт за процесот на усвојување на државните симболи на Република Македонија во 1992, 3-24.

Шимон Павлас, Деноминациски симболи во унгарската месна и општинска хералдика, 25-43.

Никола Стојаноски, Природата како извор на национален симбол на државата: „случај Африка“, 44-54.

Симјон Симев, Хералдичкиот лав на марки, 55-60.

Активности на МГД, 61-62.

Регистер на грбови, 63-71, Радосав и Лепосава Поповски, Македонско грбословно друштво, Хералд Вардарски, Хералд Еригонски, Персевант Брегалнички, Персевант Пчински, Павле Арсоски, Никола Галевски, Владимир Пандовски.

БРОЈ 13, ДЕКЕМВРИ 2019

Иван Нацевски, Влијанието на делото „За ознаките“ од Џулио Чезаре Карпачо на илирската хералдика и македонскиот земски грб, 3-15.

Жељко Хајмер, Воведни белешки за хрватската општинска хералдика и вексилологија, 16-29.

Трајче Трајков, Знамето на Република Македонија во амблемите на АРМ (1992-2018), 30-46.

Георги Гоце Дуртаноски, Орденот Solem Imperii Macedoniæ на Светскиот македонски конгрес, 47-57.

Активности на МГД, 58.

ISSUE 11, DECEMBER 2018

Jovan Jonovski, The History of the Macedonian Heraldry Society 2003-2018, 3-13.

Jovan Jonovski, Register of Coat of Arms of the Macedonian Heraldry Society, 14-26.

Trajche Trajkov, Macedonian Herald # 1 (2005) to # 10 (2016) Index, 27-32.

Ivan Nacevski, Macedonian Territorial Heraldic System, 33-39.

ISSUE 12, JULY 2019

Jovan Jonovski, Review of the Process of Adoption of the State Symbols of the Republic of Macedonia in 1992, 3-24.

Szymon Pawlas, Denominational Symbols in Hungarian Civic and Communal Heraldry, 25-43.

Nikola Stojanoski, The Nature as a Source of National Symbol of the State: 'Case Study: Africa', 44-54.

Simjon Simev, Heraldic lion on stamps, 55-60.

Activities of MHS, 61-62.

Register of arms, 63-71. Radosav & Leposava Popovski, Macedonian Heraldic Society, Vardar Herald, Erigon Herald, Bregalnica Persevant, Pchinja Persevant, Pavle Arsoski, Nikola Galevski, Vladimir Pandovski.

ISSUE 13, DECEMBER 2019

Ivan Nacevski, The Influence of Julio Cesare Carpaccio's Delle Imprese on Illyrian Heraldry and the Macedonian Land Coat of Arms, 3-15.

Zeljko Heimer, Some Introductory Notes on Croatian Municipal Heraldry and Vexillology, 16-29.

Trajche Trajkov, The Flag of the Republic of Macedonia on ARM Emblems (1992-2018), 30-46.

George Goce Durtanoski, The Order Solem Imperii Macedoniæ of the World Macedonian Congress, 47-57.

Activities of MHS, 58.

Регистер на грбови, 59-64. Георги Гоце Дуртаноски, Николче Стојаноски, Шимон Павлас, Мојсо Поповски, Трајче Трајков, Стефан Нацевски.

БРОЈ 14, ЈУНИ 2020

Иван Нацевски, Инверзијата на македонскиот земски грб во илирскиот грбовник и Стематографиите на Витезовиќ и Жефаровиќ, 3-25.

Јован Јоновски, Блазонирање на Стематографиите на Витезовиќ и Жефаровиќ, 26-43.

Никола Стојаноски, Политичка организација – извор на национално знаме на државите во Африка, 44-54.

Трајче Трајков, Плакети и значки на Општонародната одбрана на Социјалистичка Република Македонија, 55-67.

Едвард Б. Кеј, Нова книга: Сонцето и лавот како симболи на Република Македонија - хералдичка и вексилолошка анализа од Јован Јоновски, 68-69.

Регистер на грбови, 70-72. Александар Јанчески, Игор Стоилевски, Ненад Стоилевски.

БРОЈ 15, ДЕКЕМВРИ 2020

Јован Јоновски, Мојсо Поповски, Македонски свадбени знамиња 3-24.

Роберт Митевски, Македонскиот војник и петокраката 1941-1992, 25-43.

Жељко Хајмер, Улогата на хералдичката комисија во современиот хералдички дизајн во хрватска. 44-60.

Трајче Трајков, Плакети и наградни значки на АРМ 1992-2019. 61-76.

Активности на МГД. 77

Регистер на грбови, 78-80, Никола Малчески, Роберт Митевски, Бојан Коцевски

БРОЈ 16, ЈУНИ 2021

Тудор-Раду Тирон, Новоосновано романско одликување: Орден за заслуги за унапредување на човековите права и социјална зајакнување, 3-16.

Дамјан Бужаровски, Семејството Богови од

Register of arms, 59-64. Georgi Goce Durtanoski, Nikolche Stojanoski, Szymon Pawlas, Mojso Popovski, Trajche Trajkov, Stefan Nacevski.

ISSUE 14, JUNE 2020

Ivan Nacevski, The Inversion of the Macedonian Land Coat of Arms in the Illyrian Armorial and the Stemmataographies of Vitezovic and Zhefarovic, 3-25.

Jovan Jonovski, Blazoning the Stemmataographies of Vitezovic and Zhefarovic, 26-43.

Nikola Stojanoski, Political Organizations – a Source of the National Flag of Countries in Africa, 44-54.

Trajche Trajkov, Plaques, Badges and Pins of the Total People's Defense of the Socialist Republic of Macedonia, 55-67.

Edward B. Kaye, New book: The sun and the lion as symbols of the Republic of Macedonia- a heraldic and vexillological analysis by Jovan Jonovski, 68-69.

Register of arms, 70 -72. Aleksandar Jancheski, Igor Stoilevski, Nenad Stoilevski.

ISSUE 15, DECEMBER 2020

Jovan Jonovski, Mojso Popovski, ,Macedonian Wedding Flags 3-24.

Robert Mitevski, Macedonian Soldier And The Red Five Pointed Star 1941-1992 25-43.

Željko Heimer, Role of the Heraldic Commission to the Contemporary Croatian Heraldic Design 44-60.

Trajche Trajkov, Plaques, Badges and Pins of ARM 1992-2019 61-76.

Activities of MHS 77

Register Of Arms 78-80, Nikola Malcheski, Robert Mitevski, Bojan Kocovski

ISSUE 14, JUNE 2020

Tudor-Radu Tiron, A Newly-Established Romanian Award: The Order of Merit for the Promotion of Human Rights and Social Commitment, 3-16.

Damjan Buzharovski, Bogov Family of

Кономлати до 19 до 21 век, 17-35.

Јован Јоновски, Македонското знаме на страниците на Флагмастер, 36-51.

Микола Стојаноски, Оружјето како вексиллошки амблем на државните знамиња, 52-60

Александар Алексиев, Преглед на месната хералдика во Бугарија и месно хералдичкиот систем на Бугарското хералдичко и вексиллошко друштво, 61-70.

Регистер на грбови, 71-72, Христо Бошкоски, Марко Бојандзиски.

БРОЈ 17, ДЕКЕМВРИ 2021

Јован Јоновски, Реалната хералдика во Македонија до 1991, 3-25.

Дамјан Бужаровски, „Семијачкото“ знаме и мијачките семејни знамиња, 26-46.

Мојсо Поповски, Родот Димковци-Поповци од Лазарополе од 18 до 20 век, 47-63.

Иван Нацевски, Државните знамиња на јужниот Балкан, 64-89.

Регистер на грбови, 89-92, Радован Витошевиќ, Дамјан Бужаровски, Никола Герогиев, Христијанска црква Силоам.

БРОЈ 18, ЈУНИ 2022

Јован Јоновски, Историја на македонското државно знаме, 3-29

Дамјан Бужаровски, Употребата, значењето и изработката на Мијачките семејни знамиња, 30-46,

Трајче Трајков, Амблеми во Логистичката база на АРМ 2005-2019, 47-62.

Иван Нацевски, Монети и медалјони со ликот на Гоце Делчев, 63-73.

Регистер на грбови, 74-76, Емир о. Филиповиќ, Кирил Чапов, Габриел Стибел.

БРОЈ 19, ДЕКЕМВРИ 2022

Емир Филиповиќ, Грбовничето на Виргил Солис и неговото влијание врз раните модерни илирски грбовници, 3-13.

Јован Јоновски, Александар Матковски и албанската хералдика, 14-25.

Konomlati from 19 to 21 century, 17-35.

Jovan Jonovski, Macedonian Flag on the Pages of Flagmaster, 36-51.

Nikola Stojanoski, Weapons as a Vexillological Emblem on National Flags, 52-60.

Alexander Alexiev, Preview of the Local Heraldry in Bulgaria and Local Heraldry System of the Bulgarian Heraldry and Vexillology Society, 61-70.

Register of arms 71-72, Hristo Boshkoski, Marko Bojandziski

ISSUE 17, DECEMBER 2021

Jovan Jonovski, Real Heraldry in Macedonia until 1991, 3-25.

Damjan Buzharovski, Flag of „All The Mijaks“ and the Mijaks Family Flags, 26-46.

Mojso Popovski, Dimkovci-Popovci Family from Lazaropole from 18th to 20th C. 67-63.

Ivan Nacevski, State Flags of the Southern Balkans, 64-89.

Register of arms 89-92, Radovan Vitoshevic, Damjan Buzharovski, Nikola Georgiev, Siloam Chrstian Church.

ISSUE 18, JUNE 2022

Jovan Jonovski, History of the Macedonian National Flag, 3-29

Damjan Buzharovski, The Use, Meaning and Making of the Mijak Family Flags, 30-46,

Trajche Trajkov, Emblems of the Logistics Support Brigade of ARM 2005-2018, 47-62.

Ivan Nacevski, Coins and Medallions with the Image of Goce Delchev, 63-73.

Register of arms 74-76, Emir O. Filipovic, Kiril Chapov, Gabriel Stibel,

ISSUE 19, DECEMBER 2022

Emir Filipovic, Virgil Solis' Wappenbüchlein and its Impact on Early Modern Illyrian Armorial, 3-13.

Jovan Jonovski, Aleksandar Matkovski and Albanian Heraldry, 14-25.

Иван Нацевски, Грбовите на Македонија во западноевропски извори, 26-45.

Трајче Трајков, Ознаки и награди на цивилната заштита на СФРЈ, 46-62.

Активности на МГД, 63-64.

Регистер на грбови, 65-68, Никола Голубов, Дарко Поп-Тошев, Ане Платоф, Љубомир Михајловски.

БРОЈ 20, ЈУНИ 2023

Ане Платоф, Пораките на цивилната религија во државниот амблем и знаме на Советскиот Сојуз, 3-25

Јован Јоновски, Златната книга на константиновиот ред на свети Ѓорѓи и грбот на охридскиот архиепископ Јоасаф II, 26-43.

Иван Нацевски, Религиозна амблематика во македонската територијална хералдика, 44-55.

Јован Јоновски, Семејството Јоновски и селото Орово од 18 до 20 век, 56-79.

Активности на МГД, 80-82.

Регистер на грбови, 83-84, Лазе Трипков, Ангела Алексовска.

БРОЈ 21, ДЕКЕМВРИ 2023

Иван Нацевски, Активности на македонското грбословно друштво 2018-2023, 3-12.

Јован Јоновски, Македонски хералд бр.11 (2018) до бр.21 (2023) Индекс., 13-18

Јован Јоновски, Македонскиот хералдички регистер 2018 - 2023, 19-34.

Јован Јоновски, Мојот хералдички пат, 35-52.

Активности на МГД, 53.

Регистер на грбови, 54-56, Општина Сопиште, Клуб на генерали, Иван Алексовски.

Ivan Nacevski, The Coats of Arms of Macedonia in Western European Sources, 26-45.

Trajche Trajkov, Insignia and Awards of the Civil Protection Organization of SFRY, 46-62.

Activities of MHS, 63-64.

Register Of Arms 65-68, Nikola Golubov, Darko Pop-Toshev, Ane Platoff, Ljubomir Mihajlovski.

ISSUE 20, JUNE 2023

Anne Platoff, Civil Religious Messages Encoded in the State Emblem and Flag of the Soviet Union, 3-25

Jovan Jonovski, The Golden Book of the Constantinian order of St. George and the Coat of Arms of the Archbishop of Ohrid Joasaph II, 26-43.

Ivan Nacevski, Religious Emblematics in Macedonian Civic Heraldry, 44-55.

Jovan Jonovski, Jonovski Family and the Village of Orovo from 18 to 20th Cen, 56-79.

Activities of MHS, 80-82.

Register of Arms 83-84, Laze Tripkov, Angela Aleksovska.

ISSUE 21, DECEMBER 2023

Ivan Nacevski, Activities of the Macedonian Heraldic Society 2018-2023, 3-12.

Jovan Jonovski, Macedonian Herald #11 (2018) To #20 (2023) Index, 13-18.

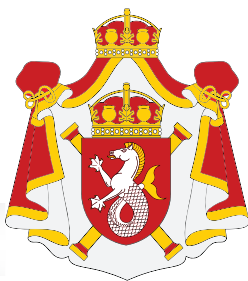
Jovan Jonovski, The Macedonian Heraldic Register 2018 - 2023, 19-34.

Jovan Jonovski, My Heraldic Journey, 35-52.

Activities of MHS, 53.

Register of Arms 54-56, Municipality of Sopishte, General's Club, Ivan Aleksovski.

Македонски Хералд

Macedonian Herald

МАКЕДОНСКИОТ ХЕРАЛДИЧКИ РЕГИСТЕР 2018-2023

Јован Јоновски

Првиот запис во Македонскиот хералдички регистар (претходно познат како Регистар на грбови на Македонското хералдичко здружение) беше на 1.10.2004 година. Во текот на првите шест години, во регистарот се запишуваа само по еден или два грба годишно. Во текот на работењето на првото друштво, со последната регистрација на 10.6.2016 година, регистарот содржеше 34 записи (сл. 1). Овој дел од регистарот, заедно со некои анализи е објавен во „Македонски хералд“ 11 (јуни 2018).

Уписот на грбот во Македонскиот хералдички регистар (МХР) се врши доколку грбот ги исполнува хералдичките правила, и уникатност и непретенциозност. Се заведуваат само неаристократски (burger) грбови, кои содржат штит, една членка, мантија, мото и шлем кој не означува статус или ранг. Во случај на пререгистрација на грб од друга хералдичка јурисдикција, сите параферналии (дополнителни елементи), како и аугументативи и знаци на каденца мора да бидат документирани. Државните ордени и медали како и витешки ордени се признаваат во согласност со Меѓународната комисија за ордени на витештвото (ICOC).

Подносителот на барањето мора да поднесе петиција на стандарден образец. Се приложува и емблазонот кој ќе биде вклучен во матрикула, освен ако не е избрана техника за изработка на матурата за која е потребен специјално изработен емблазон. Повеќето подносиители ги избираа услугите на МГД, но можат слободно самите да го исцртаат или да побараат помош од надвор.

година/year	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
регистрации/ registered	1	2	1	1	2	2	3	1	4	3	7	6	1	0

Сл./Fig. 1

THE MACEDONIAN HERALDIC REGISTER 2018-2023

Jovan Jonovski

The Macedonian Heraldic Register, (previously known as The Register of Arms of the Macedonian Heraldry Society) had its first entry on 1.10.2004. During the first six years, only one or two arms were registered yearly. During the operation of the first society, with the last registration on June 10, 2016, the registry contained 34 entries (Fig. 1). This part of the register, together with some analyses, is published in Macedonian Herald 11 (June 2018).

A coat of arms in the Macedonian Heraldic Register (MHR) can be registered if it meets the requirements of agreement with the heraldic rules, uniqueness, and unpretentiousness. Only burger coats of arms are registered, containing the shield, single crest, motto mantle, and helm which does not apply status or rank. In case of reregistering a coat of arms from a different heraldic jurisdiction, all additional paraphernalia, as well as augmentations

and signs of cadence must be documented. State orders and medals or knightly orders are recognized in accordance with the International Commission of Orders of Chivalry.

The petitioner must submit a Petition on a standard form. The emblazon that will be included in the letter of patent - matriculation is also attached, unless a technique has been chosen for making the matriculation which requires a specifically-made emblazon. The majority of the petitioners choose the services of MHS, but are free to do it themselves, or to ask for outside help. A heraldic analysis is performed on the request,

and in case of a positive answer,

Сл./Fig. 2

На барањето се врши хералдичка анализа, и во случај на позитивен одговор се внесува грбот во МХР за што се издава извод од регистарот (сл. 2). На барање се издава и подекоративна матрикула, како доказ за сопственост на дадениот грб. Постојат два вида стандардни матрикули: преклопена и вкоричена (сл. 3) и врамена (сл. 4). Може да се нарача и рачно насликана матрикула.

Македонското грбословно друштво го задржува правото да не го заведе грбот. МХР има статус на јавен документ, но изводот од регистарот нема статус на јавна исправа и не е доказ за правниот или кој било друг статус на армигерот.

Ако армигерот го злоупотребува блазонот, користејќи промени и дополнувања на веќе регистрираниот блазон, тоа може да доведе до бришење од МХР.

Регистрираниот грб во МХР се објавува во следниот број на официјалниот гласник на Македонското грбословно друштво, „Македонски хералд“, како и на нејзината официјалната веб-страница (сл. 5).

Првата регистрација во овој нов период е од 21.4.2018 година, а со последната регистрација на 15.12.2023 година со регистрирани 39 грба (сл. 6). Споредено со првиот дел од регистарот кој има 34 записи за 12 години, вториот има 39 за 5 години. Од нив, 31 се лични, додека 4 се на функција, 2 на здруженија, еден на општина и еден на црква. Мнозинството се блазо-

Сл./Fig. 3

Register does not have the status of a public document and is not proof of the legal or any other status of the armiger.

If the armiger abuses the blazon, using changes and additions to the blazon that is already registered, the arms can be deleted from the MHR.

The registered coat of arms in the MHR will published in the next issue of the official journal of the Macedonian Heraldic Society, „Macedonian Herald“, as well as on the official website of the Macedonian Heraldic Society (Fig. 5).

The first registration after this period is from 21.4.2018, and with the latest registration on 15.12.2023, there are 39 coats of arms registered (Fig. 6). Compared to the first part of the register, which has 34 entries for 12 years, the second one has 39 for a period of 5 years. Of those, 31 are personal, four are of office, two of associations, one of a municipality, and one of a church. The majority are blazoned and/or

Сл./Fig. 2

нирани и/или емблазонирани од членовите на друштвото. Претседателот д-р Јован Јоновски е автор на 19 блазони и 18 емблазони, а потпретседателот д-р Иван Начевски на 11 блазони и 12 емблазони. Лазе Трипков е на еден блазон и емблазон, а Димитриј Михајловски на еден емблазон. 5 се блазонирани и емблазонирани од самите армигери. Преостанатите 2 се блазонирани или емблазонирани од армигерот, а последните 2 се блазонирани и/или емблазонирани од други кои не се армигери на грбот.

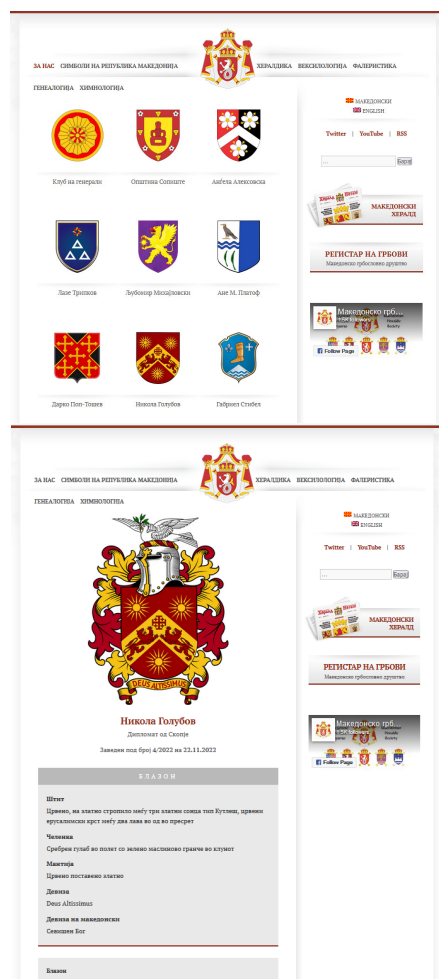
Поголемиот дел од грбовите (20) се класични, со ординарија, а потоа следуваат 11 кои имаат само амблем на штит. 5 се сложени, а два се посложени. Според типот на штитот: 27 се готски, 5 се шпански, 3 се полски, 2 се француски и 1 кружен.

Штитот е главно црвен (18), син (9), златен (4), црн (3), сребрен (2) и пурпурен (2). Поделени се 9 штита, 5 расечени, 2 по салтир и 2 по стропило. Од ординариите има 7 основи, 5 стропила, 4 ремени, 3 обраби, 1 салтири и 1 појас. Боите на ординариите се сребрена (6), златна (5), црвена (4), сина (4), црна (3) и 1 обратно обоена.

Најчест амблем е лавот (5), а по две има: глави на коњи, волци, крстови, раце, херувими и хипокампуси. Преостанатите не се повторуваат. Амблемите се 16 сребрени, 13 се златни, 4 црвени, 3 црни.

Челенките се: 5 со пердуви, 5 лавови и 4 глави на орли. Боите на челенките се: 22 се златна, 8 сребрена, 4 црвена, 3 зелена и 1 природна.

7 грба немаат мото. Од преостанатите, 20 се на латински, 6 на македонски, 2 со глаголица, еден на полски и еден на старословенски.

Сл./Fig. 5

година/year	2018	2019	2020	2021	2022	2023
регистрации/ registered	9	6	6	6	7	5

Сл./Fig. 6

emblazoned by the members of the society. The President Dr. Jovan Jonovski is the author of 19 Blazons and 18 Emblazons, and the vice president Dr. Ivan Nacevski has 11 blazons and 12 emblazons. Laze Tripkov is of one blazon and emblazon, and Dimitrij Mihajlovski of one blazon. 5 are emblazoned and emblazoned by the armigers themselves. Another two are blazoned or emblazoned by the armiger and the last two are blazoned or emblazoned by different people that are no armigers of the arms.

The majority of the coat of arms (20) are classical, with an ordinary, followed by 11 that have just charges on the shield. 5 are more complex, and two are more complex. The type of the shield: 27 are Gothic, 5 are Spanish, 3 are Polish, 2 are French, and 1 round.

The shields are mostly Gules (18), Azure (9), Or (4), Sable (3), Argent (2), and Purple (2). 9 shields are Partitioned: 5 per pale, 2 per saltire and 2 per chevron. Of the ordinaries there are 7 bases, 5 chevrons, 1 fess, 4 barrulets, 1 saltires and 3 bordures. The colors of the ordinaries are Argent (6), Or (5), Gules (4), Azure (4), Sable (3) and 1 countercharged.

The most common charges are 5 lions, and of 2 there are, horse heads, wolves, crosses, hands, cherubs, and hippocampi. The others do not repeat. The tinctures of the charges are 16 Argent, 13 Or, 4 Gules, 3 Sable.

Crests are 5 with plumes, 5 lions, and 4 eagles head. The colors: 22 are Or, 8 Argent, 4 Gules, 3 Vert, and 1 Proper.

Regarding the motto, 7 do not have one. Of the rest, 20 are in Latin, 6 in Macedonian, 2 with Glagolitic 2, one in Polish, and one in old Slavonic.

РАДОВАН И ЛЕПОСАВА ПОПОВСКИ

Економист и инженер од Скопје
1/2018 на 21.4.2018 година

Штит: Црвено, меѓу два соочени
сребрени гулаба кои во клуновите
држат иста зелена маслинова гранка
и отворена книга вкоричена златно,
златно стропило

Челенка: На три црвени паунови
пера сребрена функија

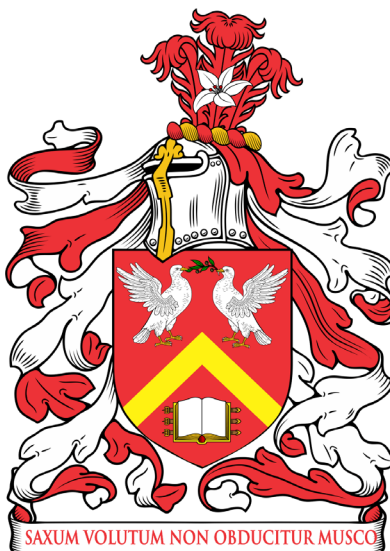
Мантија: Црвено поставено сребре-
но

Девиза: Saxum Volutum Non
Obducitur Musco

Девиза на македонски:

На камен кој се тркала не расте мов

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

RADOVAN AND LEPOSAVA POPOVSKI

Economist and engineer from
Skopje
1/2018 on 21.4.2018

Shield: Gules chevron Or between
two doves gardant Argent holding
in their beaks an olive branch Vert,
and open book Argent bounded Or

Crest: Three plumes Gules charged
with funcia flower Argent

Mantle: Gules doubled Argent.

Motto: Saxum Volutum Non
Obducitur Musco

Motto in English: A rolling stone
gathers no moss

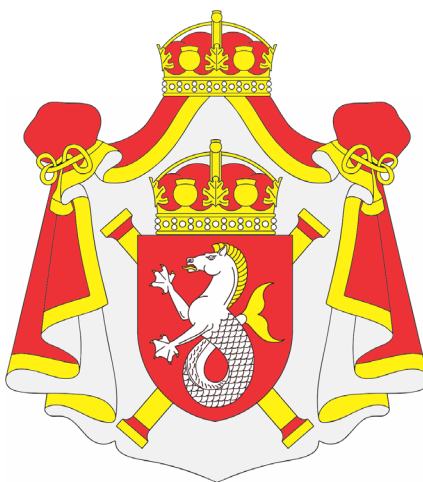
Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

МАКЕДОНСКО ГРБОСЛОВНО ДРУШТВО

Здружение од Скопје кое се зани-
мава со хералдика, вексилологија,
фалеристика и сродни дисциплини
2/2018 на 15.7.2018 година

Блазон: Црвено, сребрен хипокамп,
со канџи, јазик, грива и перка, сите
златни. Над штитот круна на главен
хералд на МГД. Зад штитот вкрсте-
ни две палки на главен хералд. Над
штитот голема црвена мантија, по-
ставена сребро, со златна хералдска
круна

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

MACEDONIAN HERALDIC SOCIETY

Society from Skopje that deals with
Heraldry, Vexillology, Phaleristics
and similar disciplines
2/2018 on 15.7.2018

Blazon: Gules, Hippocamp Argent,
armed, langued, crined and queued
Or. Above the shield Chief herald's
crown. Behind the shield, two
Chief herald's batons in saltire. A
great mantle Gules doubled Argent
crowned with Chief herald's crown
Or

Blazon and Emblazon: Ivan Nacevski

ХЕРАЛД ВАРДАРСКИ

На Македонското грбословно друштво
3/2018 на 20.7.2018 година

Блазон: Црвено, шест брановидни
ремена, сини, сребрен хипокамп, со
канџи, јазик, грива и перка, сите злат-
ни. Над штитот хералдска круна. Зад
штитот вкрстени две хералдски палки

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

VARDAR HERALD

Macedonian Heraldry Society
3/2018 on 20.7.2018

Blazon: Gules, six bars wavy Azure,
over all Hippocamp Argent, armed,
langued, crined and queued Or.
Above the shield herald's crown.
Behind the shield, two herald's
batons in saltire

Blazon and Emblazon: Ivan Nacevski

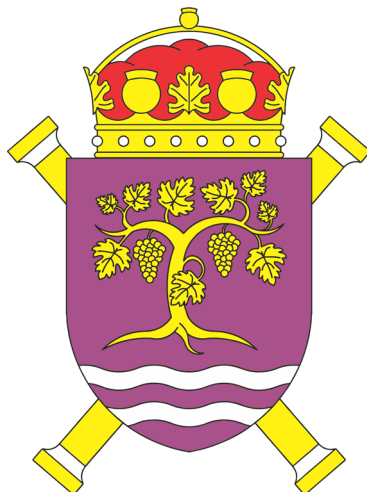
ХЕРАЛД ЕРИГОНСКИ

На Македонското грбословно друштво

4/2018 на 20.7.2018 година

Блазон: Пурпурно, винова лоза со плод, сето златно, во основа два брановидни ремена, сребрени. Над штитот хералдска круна. Зад штитот вкрстени две хералдски палки

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

ERIGON HERALD

Macedonian Heraldry Society

4/2018 on 20.7.2018

Blazon: Purple, a grapevine fruited Or, two bars wavy Argent. Above the shield herald's crown. Behind the shield, two herald's batons in saltire

Blazon and Emblazon: Ivan Nacevski

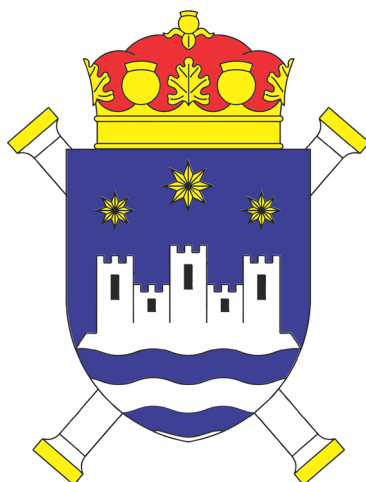
ПЕРСЕВАНТ БРЕГАЛНИЧКИ

На Македонското грбословно друштво

5/2018 на 20.7.2018 година

Блазон: Сино, на брег сребрена тврдина со три кули, во основа два сини брановидни ремени. Над секоја кула по една осумкрака златна звезда. Над штитот персевантска круна. Зад штитот вкрстени две персевантски палки

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

BREGALNICA PESRUIVANT

Macedonian Heraldry Society

5/2018 on 20.7.2018

Blazon: Azure, issuant from mount triple towered castle Argent, over each tower mullet of eight points Or. Two bars wavy Azure in the base. Above the shield pursuivant's crown. Behind the shield, two pursuivant's batons in saltire

Blazon and Emblazon: Ivan Nacevski

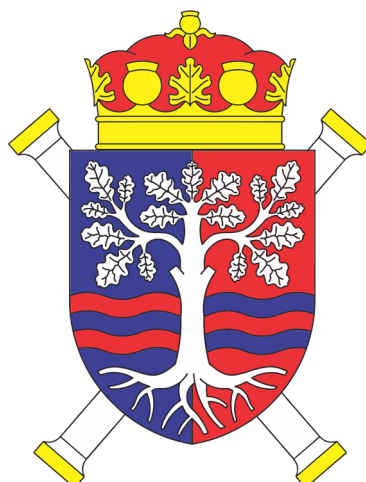
ПЕРСЕВАНТ ПЧИНСКИ

На Македонското грбословно друштво

6/2018 на 20.7.2018 година

Блазон: Расечен на сино и црвено, два брановидни ремена, обратно обоеени, врз сè искорнато дабово дрво, сребрено. Над штитот персевантска круна. Зад штитот вкрстени две персевантски палки

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

PCHINJA PESRUIVANT

Macedonian Heraldry Society

6/2018 on 20.7.2018

Blazon: Per pale Azure and Gules, two bars wavy counter charged. Over all an Oak three eradicated Argent. Above the shield pursuivant's crown. Behind the shield, two pursuivant's batons in saltire

Blazon and Emblazon: Ivan Nacevski

ПАВЛЕ АРСОСКИ

Генерал од Скопје

7/2018 на 14.9.2018 година

Штит: Црно, сребрен волк вооружан црвено; во десната рака сребрен меч, а во левата штит: црвен, златно стропило, над се две златни дабови гранки вркстени во дното, обратно обоено. Зад штитот вкрстени две генералски палки

Челенка: Од златна круна сребрена соколова глава вооружана црвено, со сребрен меч во златен клун

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: Acta non verba

Девиза на македонски: Дела не зборови

Блазон: Јован Јоновски

Емблазон: Иван Нацевски

PAVLE ARSOSKI

General from Skopje

7/2015 on 14.9.2018

Shield: Sable a wolf argent armed Gules holding in dexter sword Argent in sinister shield: Gules chevron Or, over all two oak branches in saltire at the base counter charged

Crest: From coronet a hawk's head Argent armed Gules, holding in its beak Or, a sword Argent

Mantle: Gules doubled Or

Motto: Acta non verba

Motto in English: Deeds not words

Blazon: Jovan Jonovski

Emblazon: Ivan Nacevski

НИКОЛА ГАЛЕВСКИ

Теолог од Скопје

8/2018 на 15.9.2018 година

Штит: Црно, златен тетраморфон околу златен небесен Ерусалим

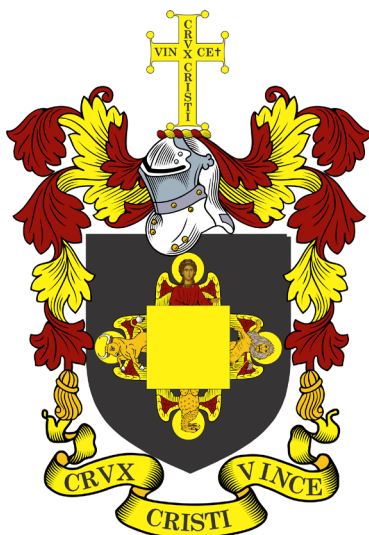
Челенка: Златен винички крст со натпис „CRVX CHRISTI VINCE“

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: CRVX CHRISTI VINCE

Девиза на македонски: Крстот Христов победува

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

NIKOLA GALEVSKI

Theologian from Skopje

8/2015 on 15.9.2018

Shield: Sable a tetramorphon Or around Heavenly Jerusalem of the same

Crest: Vinica Cross Or with inscription "CRVX CHRISTI VINCE"

Mantle: Gules doubled Or

Motto: CRVX CHRISTI VINCE

Motto in English: Cross of Christ wins

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

ВЛАДИМИР ПАНДОВСКИ

Социолог и графичар од Битола

9/2018 на 16.9.2018 година

Штит: Црно, два златни клуча во салтир, обраб 11 пати скосен црно и сребрено

Челенка: Златен полу-лав, крунисан со двојна опашка, кој држи осмокрака црвена ѕвезда

Мантија: Црно поставено сребрено

Девиза: Christus Vincit, Regnat, Imperat

Девиза на македонски: Христос освојува, владее, заповеда

Блазон и емблазон: Владимир Пандовски

VLADIMIR PANDOVSKI

Sociologist and graphic designer from Bitola

9/2018 on 16.9.2018

Shield: Sable two keys in saltire Or bordure bendy of 12 Sable and Argent

Crest: Demi-lion Or holding a eight pointed star Gules

Mantle: Sable doubled Argent

Motto: Christus Vincit, Regnat, Imperat

Motto in English: Christ wins, rules, orders

Blazon and Emblazon: Vladimir Pandovski

ГЕОРГИ ГОЦЕ ДУРТАНОСКИ

Уметник и краснописец од Бохум
1/2019 на 22.7.2019 година

Штит: Црвено, сребрен водени-
чарски камен зад него две златни
вкрстени секири со дрвени рачки.
три златни желади во основа

Челенка: Златен кринисан лав од
круна кој држи златна секира со
дрвена рачка

Мантија: Црвено поставено сре-
брено

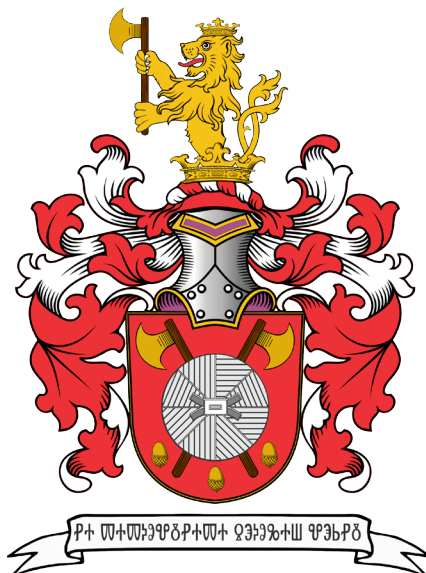
Девиза: (Глаголица) На татковина-
та секогаш верни

Девиза на македонски:

На татковината секогаш верни

Блазон: Георги Гоце Дуртаноски

Емблазон: Јован Јоновски

GEORGE GOCE DURTANOSKI

Calligrapher/scrabal artist from
Bochum
1/2019 on 22.7.2019

Shield: Gules millstone Argent,
behind two axes Or with handles
Proper in saltire, three acorn Or in
base

Crest: From crest coronet lion
crowned Or holding an axe Or with
handle Proper

Mantle: Gules doubled Argent

Motto: (Glagolitic) На татковината
секогаш верни

Motto in English: To the fatherland
always faithful

Blazon: George Goce Durtanoski

Emblazon: Jovan Jonovski

НИКОЛЧЕ СТОЈАНОСКИ

Јазичар од Тетово
2/2019 на 23.7.2019 година

Штит: Златно, меѓу два црвени ист ре-
мени латински крст

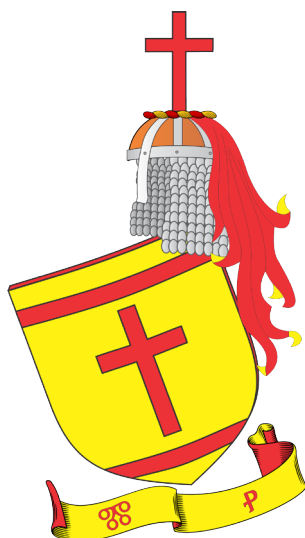
Челенка: Црвен латински крст

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: (Глаголица) М Н

Девиза на македонски: М Н

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

NIKOLCHE STOJANOSKI

Linguist from Tetovo
2/2019 on 23.7.2019

Shield: Or Latin cross Gules between
two bars of the second

Crest: Latin cross Gules

Mantle: Gules doubled Or

Motto: (Glagolitic) М Н

Motto in English: М Н

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

ШИМОН ПАВЛАС

Лингвист од Варшава
3/2019 на 15.8.2019 година

Штит: Црвено, сребрена осмобрака
свезда која стои на два крака, обре-
менета со зелен затворен костен,
сина основа орамена сребрено обра-
тно крлушковидно со три врва

Челенка: Зелен лист од костен со 7
ливчиња

Мантија: Црвено поставено сребро

Девиза: Com napisal, tom napisal

Девиза на македонски: Што напи-
шав тоа напишав

Блазон и емблазон: Шимон Павлас

SZYMON PAWLAS

Linguist from Warsaw
3/2019 on 16.8.2019

Shield: Gules, a mullet Argent of
eight points standing on two points,
charged with a closed horse chestnut
shell Vert, base Azure engrailed of
three points fimbriated Argent

Crest: Horse chestnut leaf with seven
leaflets Vert

Mantle: Gules doubled Argent

Motto: Com napisal, tom napisal

Motto in English: What I have
written, I have written

Blazon and Emblazon: Szymon Pawlas

МОЈСО ПОПОВСКИ

историчар од Скопје
4/2019 на 1.10.2019 година

Штит: По стропило сино и сребрено, во чело два златни херувими, во основа на камена пештера златни и црвени пламени

Челенка: Златни перо и мастилница

Мантија: Сино поставено златно

Девиза: Деница свети во темница

Блазон и емблазон:

Јован Јоновски

MOJSO POPOVSKI

Historian from Skopje
4/2019 on 1.10.2019

Shield: Per chevron Azure and Argent, in chief two cherubim Or and in base a stone cave and on a pile reversed Sable flames Or and Gules

Crest: Quill and ink pot Or

Mantle: Azure doubled Or

Motto: Denica sveti vo temnica

Motto in English: Morning star
glows in darkness

Blazon and Emblazon:

Jovan Jonovski

ТРАЈЧЕ ТРАЈКОВ

политиколог од Струмица
5/2019 на 28.10.2019 година

Штит: Црвено, помеѓу два сребрени лава вооружени златно во пресрет и златно дабово гранче со желяд, небесно сино стропило орамено сребрено

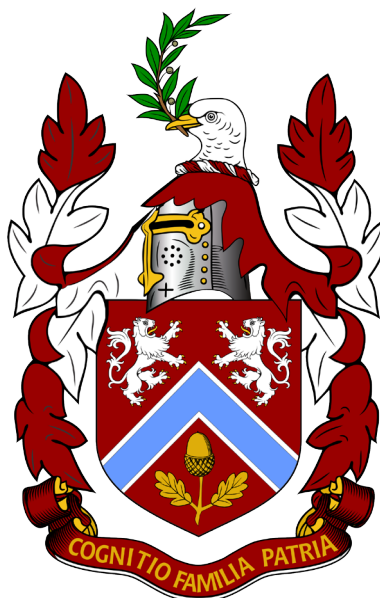
Челенка: Сребрена гулабова глава која во златен клун држи маслиново гранче со полдови

Мантија: Црвено поставено сребрено

Девиза: Cognitio Familia Patria

Девиза на македонски: Знаење семејство татковина

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

TRAJCHE TRAJKOV

Political scientist from Strumica
5/2019 on 28.10.2019

Shield: Gules, between two lions combatant Argent armed Or and Oak branch with one acorn Or, chevron Blue Celeste fimbriated Argent

Crest: Dove's head Argent armed Or with olive branch fructed Proper in its beak

Mantle: Gules doubled Argent.

Motto: Cognitio Familia Patria

Motto in English: Knowledge Family
Fatherland

Blazon and Emblazon:

Jovan Jonovski

СТЕФАН НАЦЕВСКИ

Превозник од Куманово
6/2019 на 28.11.2019 година

Штит: По стропило, црвено и сино, горе две златни лозови гранчиња со грозд, долу сребрен коњ вооружан златно

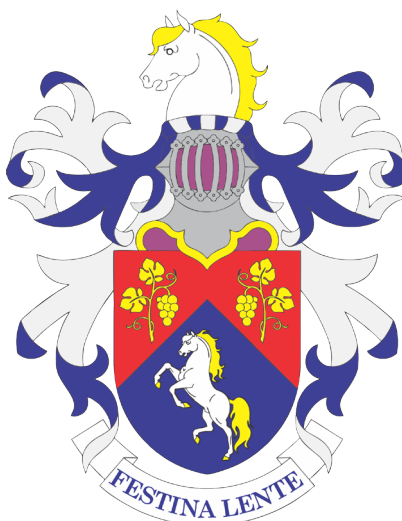
Челенка: Сребрена коњска глава вооружена златно

Мантија: Сино поставено сребрено

Девиза: Festina Lente

Девиза на македонски: Брзај бавно

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

STEFAN NACEVSKI

Transporter from Kumanovo
6/2019 on 28.11.2019

Shield: Per Chevron Gules and Azure, two vine branches fruited Or in dexter, horse Argent maned Or

Crest: Horse's head Argent maned Or

Mantle: Azure doubled Argent

Motto: Festina Lente

Motto in English: Make haste
slowly

Blazon and Emblazon:

Ivan Nacevski

АЛЕКСАНДАР ЈАНЧЕСКИ

Меѓународен бизнис консултант,
дипломиран машински инженер од
Тетово

1/2020 на 6.3.2020 година

Штит: Расечен на сино и црвено,
две тесни стропила испреплетени, во
чело во десно дабово гранче, во лево
детелина, сите златни

Челенка: На три црвени ноеви перја
златен прстен

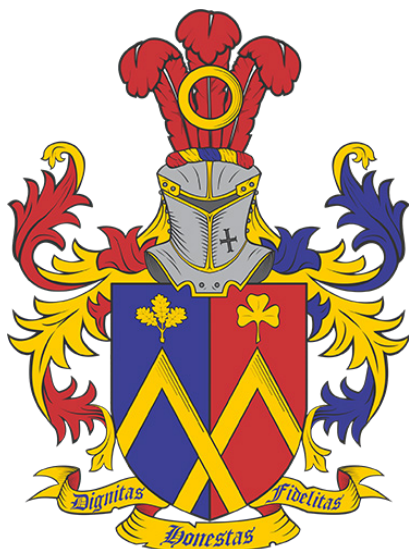
Мантија: Црвено и сино поставено
златно

Девиза: Dignitas, Honestas, Fidelitas

Девиза на македонски:

Достоинственост, Чесност, Верност

Блазон и емблазон: Александар Јанчески

ALEKSANDAR JANCHESKI

International Business Consultant,
Graduated Mechanical Engineer
from Tetovo

1/2020 on 6.3.2020

Shield: Per pale Azure and Gules,
two chevronels interlaced, in the
dexter chief an oak sprig, in the
sinister chief a trefoil, all Or

Crest: Three ostrich plumes Gules,
charged with an annulet Or

Mantle: Gules and Azure doubled Or

Motto: Dignitas, Honestas, Fidelitas

Motto in English: Dignity,
Honesty, Fidelity

Blazon and Emblazon: Aleksandar Jancheski

ИГОР СТОИЛЕВСКИ

Машински техничар од Куманово

2/2020 на 28.05.2020 година

Штит: Црвено, на црн превез орамен
златно меѓу две сребрени коњски гла-
ви вооружани златно три сребрени
бели ради со златно семе

Челенка: Три златни ноеви пердуви
со црвена лента во дното

Мантија: Црно поставено сребрено и
црвено поставено сребрено

Девиза: Timendi causa est nescire

Девиза на македонски:

Незнаење – причината за страв

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

IGOR STOILEVSKI

Mechanical technician from Kumanovo

2/2020 on 28.05.2020

Shield: Shield Gules, upon a band Sable
fimbriated Or, three daisies Argent,
seeded Or between two horse heads
erased Argent, maned Or

Crest: Three ostrich feathers Argent in
a ribbon Gules in base

Mantle: Gules doubled Argent to dexter
and Sable doubled Argent to sinister

Motto: Timendi causa est nescire
Motto in English: Ignorance is the
cause of fear

Blazon and Emblazon: Ivan Nacevski

НЕНАД СТОИЛЕВСКИ

електротехничар – енергетичар од Ку-
маново

3/2020 на 29.5.2020 година

Штит: Црвено, на златен превез меѓу
две сребрени коњски глави вооружа-
ни златно, три црвени јаворови листо-
ви со златни жили

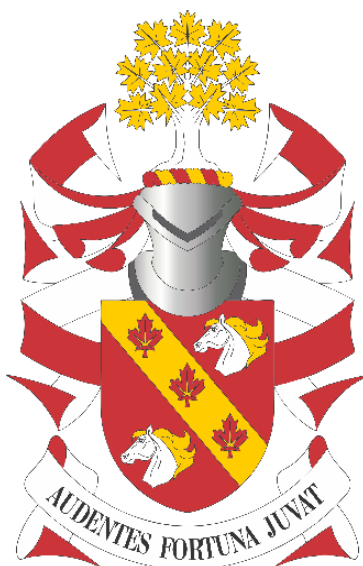
Челенка: Сребрено јаворово дрво со
златно лисје

Мантија: Црвено поставено сребрено

Девиза: Audentes fortuna juvat

Девиза на македонски: Среќата ги
следи храбрите

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

NENAD STOILEVSKI

Electrical technician in energetics
from Kumanovo

3/2020 on 29.5.2020

Shield: Gules, upon a band Or
between two horse heads erased
Argent, maned Or, three maple
leaves Gules

Crest: A maple tree Argent, leaved Or

Mantle: Gules doubled Argent

Motto: Audentes fortuna juvat
Motto in English: Fortune Favors
the Bold

Blazon and Emblazon: Ivan Nacevski

НИКОЛА МАЛЧЕСКИ

Финансиски советник од Скопје
4/2020 на 24.9.2020 година

Штит: По салтир црвено и златно, два црни грифони во пресрет, златно сонце во чело

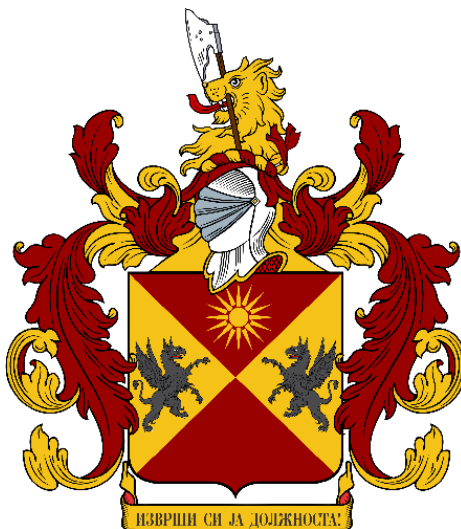
Челенка: Златна лавовска глава во устата сребрена секира со дрвена дршка

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: Изврши си ја должноста!

Блазон и емблазон:

Јован Јоновски

NIKOLA MALCHESKI

Financial advisor from Skopje
4/2020 on 24.9.2020

Shield: Per saltire Gules and Or, two gryphons combatant Sable, a sun Or in chief

Crest: A lion's head Or holding in its mouth an axe Argent

Mantle: Gules doubled Or

Motto: Изврши си ја должноста!

Motto in English: Do your duty!

Blazon and Emblazon:

Jovan Jonovski

РОБЕРТ МИТЕВСКИ

Новинар и фалерист од Скопје
5/2020 on 12.12.2020

Штит: Црвено, вкрстени сребрено перо и меч со сина дршка три златни фалери во чело

Челенка: Од челенкова круна зелен лаворов венец, златна фалера во средината

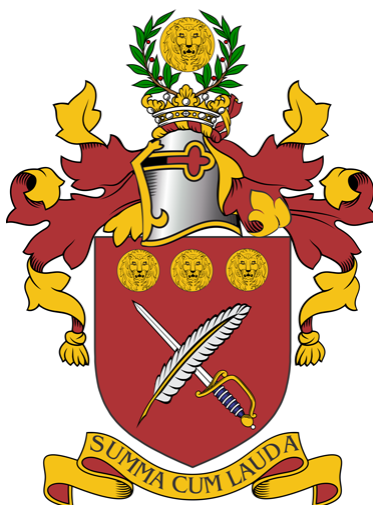
Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: Summa cum lauda

Девиза на македонски:

Со највисоки почести

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

ROBERT MITEVSKI

Journalist and phalersit from Skopje
5/2020 on 12.12.2020

Shield: Gules, quill Argent and Sword of the second tilted Azure in saltire, three phalera Or in chief

Crest: From crest coronet laurel wreath Vert in the center Phalera Or

Mantle: Gules doubled Or

Motto: Summa cum lauda

Motto in English: With the highest distinction

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

БОЈАН КОЦЕВСКИ

Претприемач од Скопје
6/2020 on 26.12.2020

Штит: Црвено, од брановидна сребрена основа со два исти такви сини ремени, златен вперен лав кој држи златна лозница со гроздови која излегува од основата. Сонце и петокрака ѕвезда во чело

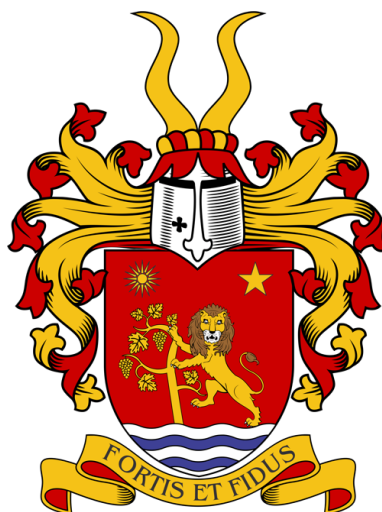
Челенка: Златни рогови.

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: Fortis et fidus

Девиза на македонски: Силен и верен

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

BOJAN KOCEVSKI

Entrepreneur from Skopje
6/2020 on 26.12.2020

Shield: Gules, on a base wavy Argent charged of two barrulets wavy Azure, a lion rampant affrontee Proper grasping a vine leaved and fructed issuant from the base, in dexter chief a sun irradiated and in sinister chief a mullet Or

Crest: Horns Or

Mantle: Gules doubled Or

Motto: Fortis et fidus

Motto in English: Strong and faithfull

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

ХРИСТО БОШКОСКИ

Спортски работник од Скопје
Заведен под број 1/2021 на
10.2.2021

Штит: Сино, златна откината
волџа глава која во устата има
зелена палмова гранка, златна
ветлеемска ѕвезда во чело

Челенка: Златен полу орел со
гранче на винова лоза во клунот

Мантија: Сино поставено златно

Девиза: Vi Et Virtute

Девиза на македонски:

Со сила и храброст

Блазон и емблазон:

Јован Јоновски

HRISTO BOSHKOSKI

Project and event manager in
sports from Skopje
1/2021 on 10.2.2021

Shield: Azure, a wolf's head
erased Or holding in its mouth
a palm branch Vert, in chief a
Bethlehem star Or

Crest: An demi eagle displayed
Or holding in its beak vine branch
Vert

Mantle: Azure doubled Or

Motto: Vi Et Virtute

Motto in English:

By strength and valor

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

МАРКО БОЈАЦИСКИ

економист од Прага
2/2021 на 19.6.2021

Штит: Златно, црвен лав кој држи
сина бала обременета со сребре-
ник со сина буква „Б“

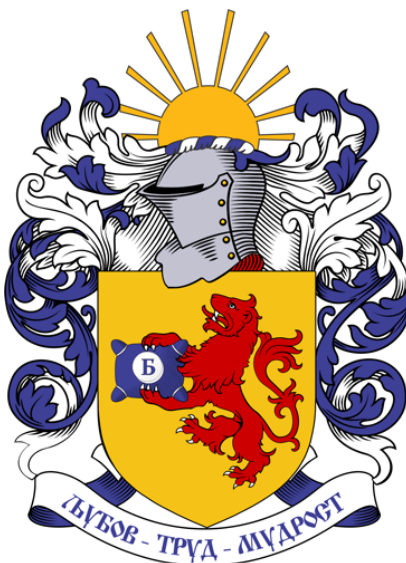
Челенка: Златно сонце во изгрев

Мантија: Сино поставено сребено

Девиза: Љубов, труд, мудрост

Блазон и емблазон:

Јован Јоновски

MARKO BOJADŽISKI

Economist from Prague
2/2021 on 19.6.2021

Shield: Or, a lion rampant Gules
armed Argent holding a woolpack
Azure thereon a plate charged of
the Cyrillic letter "Б"

Crest: A rising sun Or

Mantle: Azure doubled Argent

Motto: Љубов, труд, мудрост

Motto in English: Love, Labor,
Wisdom

Blazon and Emblazon:

Jovan Jonovski

РАДОВАН ВИТОШЕВИЌ

Бизнисмен и автор од Скопје
3/2021 на 7.7.2021

Штит: Сребрено, црна вперена
еленска глава, меѓу роговите црве-
но срце надвишено од златник

Челенка: Прикажани сребрени
крилја обременети со црвено срце
надвишено од златник

Мантија: Црно поставено сребено

Девиза: ВОСТАЊЕ СОВѢСТИ

Девиза на македонски:

Будење на свеста

Блазон и емблазон:

Јован Јоновски

RADOVAN VITOSEVIC

Author and Entrepreneur from
Skopje
3/2021 on 7.7.2021

Shield: Argent, a stag's head
cabossed Sable between the antler a
heart Gules and in chief a bezant

Crest: Two wings conjoined Argent
in base a heart Gules and at the
centre point a bezant

Mantle: Sable doubled Argent

Motto: ВОСТАЊЕ СОВѢСТИ

Motto in English:

Awakening Consciousness

Blazon and Emblazon:

Jovan Jonovski

ДАМЈАН БУЖАРОВСКИ

Економист и историчар од Скопје
4/2021 на 4.11.2021

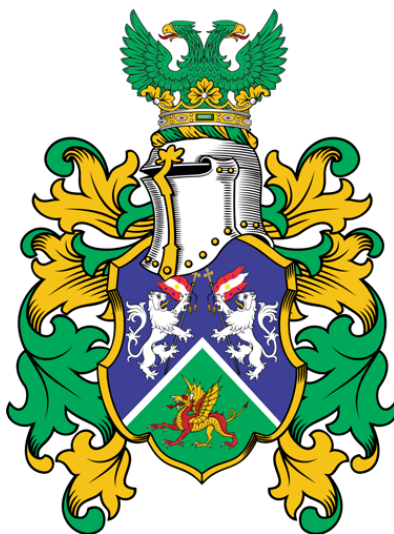
Штит: По сребрен тесен шеврон на сино и зелено, меѓу два лава во пресрет кои држат знаме црвено-сребрено-црвено со племенци и златен змеј во од

Челенка: Од златна круна зелен двоглав полуорел со златни клунови и црвени јазици

Мантија: Зелено поставено златно

Блазон и емблазон:

Јован Јоновски

DAMJAN BUZHAROVSKI

Economist and historian from Skopje
4/2021 on 4.11.2021

Shield: Per chevron Azure and Vert, a chevronel Argent between two lions rampant, the dexter contournée, each holding a banner tierced in fess Gules, Argent and Gules, the ends split, and in base a dragon passant Or

Crest: Issuant from a crest coronet Or a demi double headed eagle Vert, beaked Or, langued Gules

Mantle: Vert doubled Or

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

НИКОЛА ГЕОРГИЕВ

Полковник од Скопје
5/2021 на 13.11.2021

Штит: На златно, црвен појас меѓу црн орел во приказ кој држи меч во појас кон десно, и црн коњ исправен, зауздан и отседлан, обременет со три златни безанти.

Челенка: Од златна челенкова круна глава на белоглав орел, природно обоена во клунот златен меч надолу.

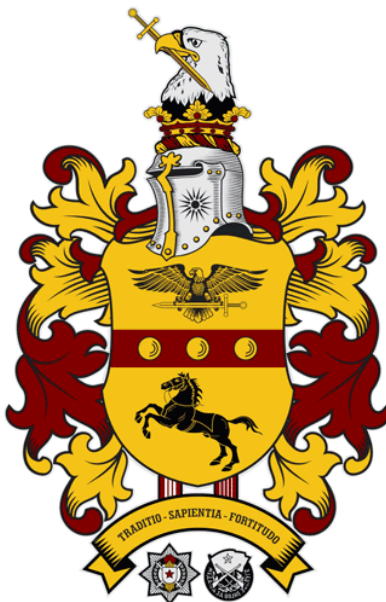
Мантија: Црвена поставено златно

Девиза: Traditio - Sapientia - Fortitudo

Девиза на македонски: традиција - мудрост - храброст

Блазон: Никола Георгиев, Александар Гижаровски

Емблазон: Александар Гижаровски

NIKOLA GEORGIEV

Colonel from Skopje
5/2021 on 13.11.2021

Shield: Or, on a fess Gules between in chief an eagle displayed holding in its talons a sword fessways and in base a horse forcene saddled and bridled Sable, three besants

Crest: Issuant from a crest coronet Or the head of a White Headed eagle Proper holding in the beak a sword point downwards Or

Mantle: Gules doubled Or

Motto: Traditio - Sapientia - Fortitudo

Motto in English: Tradition - Wisdom - Bravery

Blazon: Nikola Georgiev, Aleksandar Gizharovski

Emblazon: Aleksandar Gizharovski

ХРИСТИЈАНСКА ЦРКВА СИЛОАМ

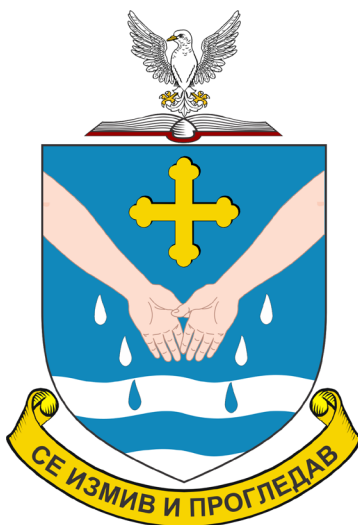
Струмица
6/2021 на 13.12.2021

Штит: Сино, две раце во обратен шеврон природно обоени од кои паѓаат сребрени капки, во чело златен тролистен крст, во основа сребрени брановидни ремени

Челенка: Сребрена отворена книга, подврзана црвено, надвишена со сребрен гулаб во приказ вооружан златно

Девиза: Се измив и прогледав

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

SILAM CHRISTIAN CHURCH

Strumica
6/2021 on 13.12.2021

Shield: Azure, two arms disposed in chevron reversed, palms outwards Proper dripping therefrom on either side two gouttes Argent and one goutte Azure in chief a cross botonnee Or and in base two barrulets wavy Argent.

Crest: Upon an open book fessways Argent, bound gules a dove displayed Argent, armed Or

Motto: Се измив и прогледав

Motto in English:

I washed and I can see

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

ЕМИР О. ФИЛИПОВИЌ

Професор од Кључ
1/2022 на 29.4.2022

Штит: Црвено два вкрстени клуча со дршките надолу надвишени со топ, сите сребрени

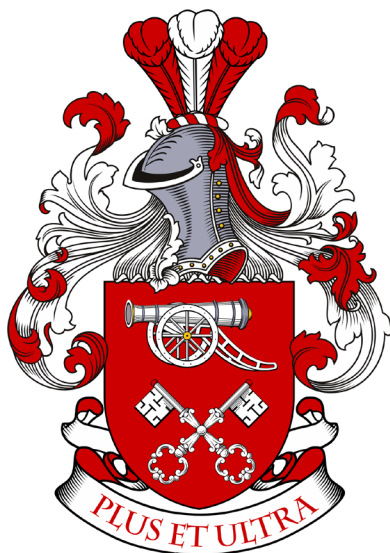
Челенка: Три боеви пердуви црвено-сребрено-црвено

Мантија: Црвено поставено сребрено

Девиза: PLUS ET ULTRA

Девиза на македонски: Повеќе и понатака

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

EMIR O. FILIPOVIC

Professor from Kljuch
1/2022 on 27.4.2022

Shield: Gules, two keys in saltire wards upwards and outwards in base and a cannon in chief Argent

Crest: A panache of three ostrich feathers Gules Argent and Gules

Mantle: Gules doubled Argent

Motto: PLUS ET ULTRA

Motto in English: Further and beyond

Blazon and Emblazon:

Jovan Jonovski

КИРИЛ ЧАПОВ

Историчар од Радовиш
2/2022 на 29.4.2022

Штит: Расечен на црвено и сребрено десно десна дланка и лево Хи-Ро обратно обоени

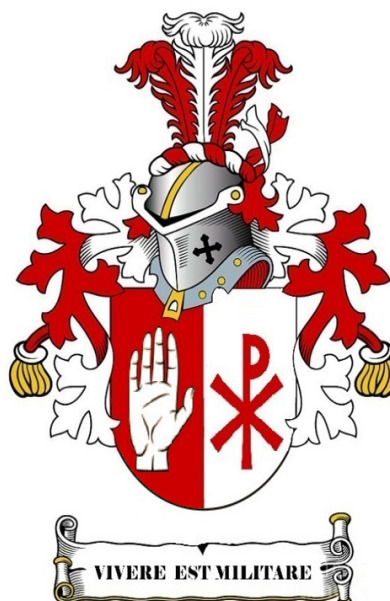
Челенка: Три ноеви пердуви црвено-сребрено црвено

Мантија: Црвено поставено сребрено

Девиза: Vivere est Militare

Девиза на македонски: Животот е борба

Блазон и емблазон: Кирил Чапов

KIRIL CHAPOV

Historian from Radovich
2/2022 on 29.4.2022

Shield: Per pale Gules and Argent, dexter a dexter hand appaume and sinister a Chi-Rho counterchanged

Crest: A panache of three ostrich feathers Gules Argent and Gules

Mantle: Gules doubled Argent

Motto: Vivere est Militare

Motto in English: Life is a struggle

Blazon and Emblazon:

Kiril Chapov

ГАБРИЕЛ СТИБЕЛ

Меѓународен кинолошки судија од Скопје
3/2022 на 7.6.2022

Штит: Сино, златна чизма меѓу сребрени дабов лист и крст во чело. На сребрен клин од основа три сини брановидни врвци

Челенка: Бел гулаб со маслиново гранче во клунот

Мантија: Сино поставено златно

Девиза: Honeste operatur et nihil timet

Девиза на македонски: Работи чесно и не се плаши од ништо

Блазон: Габриел Стибел

Емблазон: Диме Ангелов

GABRIEL STIBEL

FCI International Judge from Skopje
3/2022 on 7.6.2022

Shield: Azure, a boot Or between in chief a sprig of oak and a cross potent Argent and in base a pile reversed Argent charged of three barrulets wavy Azure

Crest: A dove rising Argent in its beak a sprig of olive Proper

Mantle: Azure doubled Argent

Motto: Honeste operatur et nihil timet

Motto in English: Works honestly and is not afraid of anything

Blazon: Gabriel Stibel

Emblazon: Dime Angelov

НИКОЛА ГОЛУБОВ

Дипломат од Скопје
4/2022 на 22.11.2022

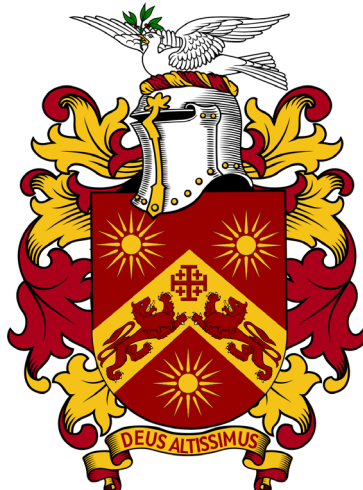
Штит: Црвено, на златно стропило меѓу три златни сонца тип Кутлеш, црвени ерусалимски крст меѓу два лава во од во пресрет

Челенка: Сребрен гулаб во полет со зелено маслиново гранче во клунот

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: Deus Altissimus

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

NIKOLA GOLUBOV

Diplomat from Skopje
4/2022 on 22.11.2022

Shield: Gules, on a chevron between three suns rayonnee Or, a cross of Jerusalem between two lions passant combatant of the First

Crest: A dove couchant wings elevated Argent holding in its beak a sprig of olive Vert

Mantle: Gules doubled Or

Motto: Deus Altissimus

Motto in English: Most High God

Blazon and Emblazon:

Jovan Jonovski

ДАРКО ПОП-ТОШЕВ

Пица мајстор од с. Стојаково, Гевгелиско
5/2022 на 27.11.2022

Штит: Црно, на црвен андреев крст орамен златно пет златни тролисни крстови

Челенка: Пола златен лав кој во десната рака држи златен тролисен крст

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: Слобода пред сè и над сè

Блазон и емблазон:

Дарко Поп-Тошев

DARKO POP-TOSHEV

Pizza maker from v. Stojakovo, Gevgelija
5/2022 on 27.11.2022

Shield: Sable, on a saltire Gules fimbriated Or five crosses bottonnee of the Last.

Crest: A demi lion rampant holding in its dexter paw a long cross bottonnee Or

Mantle: Gules doubled Or

Motto: Слобода пред сè и над сè

Motto in English: Freedom before and above all

Blazon and Emblazon: Darko Pop-Toshev

АНЕ ПЛАТОФ

Вексилолог и историчар од Топека, Канзас, САД
6/2022 на 29.11.2022

Штит: Расечен на сребрено и сино, десно два брановидни сини ремени меѓу египетски мршојад природно обоен и две зелени исправени палмини гранки

Челенка: Сончоглед природно обоен

Мантија: Сино поставено сребро

Девиза: Scholaris ex Vexillis

Девиза: Стручњак за знамиња

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

ANNE M. PLATOFF

Vexillologist and historian from Topeka, Kansas, USA
6/2022 on 29.11.2022

Shield: Per pale Argent and Azure, dexter two barrulets wavy of the second between an Egyptian vulture close Proper and two palm branches in pale Vert

Crest: A sunflower Proper

Mantle: Azure doubled Argent

Motto: Scholaris ex Vexillis

Motto in English: Scholar of Flags

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

ЉУБОМИР МИХАЈЛОВСКИ

Писател од Велес

7/2022 на 11.12.2022

Штит: Пурпурно, златен грифин вооружен црвено држи златно сонце

Челенка: Од астрална круна златно сонце

Мантија: Пурпурно поставено златно

Девиза: Вистината дом на мирот

Блазон: Јован Јоновски

Емблазон: Димитриј Михајловски

LJUBOMIR MIHAJLOVSKI

Writer from Veles

7/2022 on 11.12.2022

Shield: Purple, a gryphon Or armed Gules holding a sun Or

Crest: From astral crown sun all Or

Mantle: Purple doubled Or

Motto: Вистината дом на мирот

Motto in English: The truth is the house of peace

Blazon: Jovan Jonovski

Emblazon: Dimitrij Mihajlovski

ЛАЗЕ ТРИПКОВ

Визуелен уметник од Скопје

1/2023 на 11.6.2023

Штит: Сино, три сребрени празни триаголници 1-2 во глава две испреплетени жолта и црвена четворокрака ѕвезда

Челенка: Полу златен лав кој во десната рака држи стрела чиј крај завршува во црвена четка

Мантија: Сино поставено сребрено

Девиза: Per ardua ad astra

Девиза на македонски: Преку тешкотии до ѕвездите

Блазон и емблазон:

Лазе Трипков

LAZE TRIPKOV

Visual artist from Skopje

1/2023 on 11.6.2023

Shield: Azure, three triangles voided one and two Argent, in chief two mascles curved and interlaced Or and Gules

Crest: A demi lion rampant Or grasping in its dexter claw an arrow in bend sinister Proper, the shaft ending in a brush Gules

Mantle: Azure doubled Argent

Motto: Per ardua ad astra

Motto in English: Through struggle to the stars

Blazon and Emblazon:

Laze Tripkov

АНЃЕЛА АЛЕКСОВСКА

Физиотерапевт од Куманово

2/2023 на 12.06.2023 година

Штит: Расечен на црвено и црно, сребрено стропило меѓу три сребрени бозелови цвета со златни семиња

Челенка: Златен був оружан црно на црно гранче

Мантија: Црно поставено сребрено и црвено поставено сребрено

Девиза: Bene fiat bene curat

Девиза на македонски: Прави добро, лекувај добро

Блазон и емблазон:

Иван Нацевски

ANGJELA ALEKSOVSKA

Physiotherapist from Kumanovo

2/2023 on 12.06.2023

Shield: Per pale Gules and Sable, a chevron Argent between three Elder blossom Argent seeded Or

Crest: An owl rising Or armed Sable, holding on branch Sable

Mantle: Sable doubled Argent to dexter and Gules doubled Argent to sinister

Motto: Bene fiat bene curat

Motto in English: Do good, cure good

Blazon and Emblazon: Ivan Nacevski

ОПШТИНА СОПИШТЕ

Грб на рурална општина
3/2023 на 29.9.2023 година

Штит: Златно, црвена божица – мајка, на црвена бордура 4 сребрени цветови од цреша со златен полен и 4 златни гроздови, наизменично.

Круна: Златна палисадна круна

Венец: Зелен дабов венец обвитан со црвена и златна лента

Блазон: Иван Нацевски

Ембلاзон: Јован Јоновски

MUNICIPALITY OF
SOPISHTHE

Arms of rural municipality
3/2023 on 29.9.2023

Shield: Or, mother goddess Gules, on a bordure Gules 4 cherry blossoms Argent seeded Or and 4 bunches of grapes.

Crown: Palisade crown Or

Wreath: Oak wreath Vert wrapped with ribbons Gules and Or

Blazon: Ivan Nacevski

Emblazon: Jovan Jonovski

КЛУБ НА ГЕНЕРАЛИ

Здружение Клуб на Генерали од Скопје

4/2023 на 6.12.2023

Штит: Црвено со златен обраб, единствениот знак за припадност на армијата (златно сонце со дванаесет конвергентни, кои продолжуваат во дивергентни отсечени зраци, диск на вртешка од 16 злато и црвено, завртено за половина, во средината безант обрабен црвено). Зад штитот вкрстени две генералски палки.

Челенка: Над венец од тутуново лисје, четири осумкраки ѕвезди (1-2-1), сето златно.

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: Pro Patria Vitam

Девиза на македонски: За татковината животот.

Блазон: Јован Јоновски

Емблазон: Иван Нацевски

GENERALS' CLUB

Generals' Club Association from
Skopje

4/2023 on 6.12.2023

Shield: Gules, Emblem of the Army of the Republic of Macedonia Or (sun Or with 12 rays, the sundisk charged with gyronny of 16 Or and Gules, a bezant fimbriated Gules, bordure Or. Behind the shield, two general's batons in saltire.

Crest: Upon tobacco wreath four mullets of eight points (1-2-1) all Or.

Mantle: Gules doubled Or

Motto: Pro Patria Vitam

Motto in English: Life for the fatherland

Blazon: Jovan Jonovski

Emblazon: Ivan Nacevski

ИВАН АЛЕКСОВСКИ,

Правник и претприемач од Куманово
5/2023 на 15.12.2023 година

Штит: Црно, откорнато сребрено дрво меѓу два златни лилјани, обраб црвен градобрански

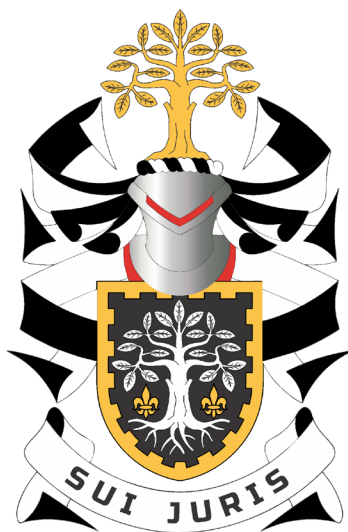
Челенка: Златно дрво

Мантија: Црно поставено сребрено

Девиза: Sui juris

Девиза на македонски: Во свое право

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

IVAN ALEKSOVSKI

Jurist and entrepreneur from
Kumanovo

5/2023 on 15.12.2023

Shield: Sable, a three erected Argent between two fleur-de-lys Or, bordure embattled Or

Crest: A three Or

Mantle: Sable doubled Argent

Motto: Sui juris

Motto in English: Its own right

Blazon and Emblazon: Ivan Nacevski

МОЈОТ ХЕРАЛДИЧКИ ПАТ

Јован Јоновски

MY HERALDIC JOURNEY

Jovan Jonovski

Моето хералдичко патување опфаќа повеќе од 30 години, барем во активната фаза. Ги поминав сите четири фази на хералдички интерес, од препознавање насликани штитови како нешто привлечно, до академско истражување и создавање грбови (Јоновски 2019, 106). Моето прво изложување на хералдиката почна во моето рано детство. Моето семејство потекнува од регионот на Преспа во Егејска Македонија, кои беа бегалци од Граѓанската војна во Грција (1946 - 1949). Тие се најдоа во Полска, каде што моите родители се венчаа, а во 1968 г. дојдоа во Скопје (Јоновски 2023), каде што практично немаше хералдика. Моите баба и дедо по мајка останаа во Полска, и таму ги поминував летата во раното детство, опкружен со хералдика, особено територијална, аплицирана на многу предмети, па дури и предмети како карти за играње (сл. 1). Собирав налепници со грбот на Полска од различни периоди и значки со грбови на градови (сл. 2). Подоцна, и баба ми и дедо ми се преселија во Скопје, па така патувањата во Полска во посета на роднини и пријатели стануваа сè ретки. Полека почнав да ја заборавам љубовта од раното детство.

Сл./Fig. 1

Сл./Fig. 2

My heraldic journey spans over 30 years, at least the active phase. It went through all four phases of heraldic interest, from recognizing the painted shield as something amazing, to academic research and creating arms (Јоновски 2019, 106). My first exposure to heraldry began during my early childhood. My family comes from the Prespa region in Aegean Macedonia, and were refugees of the Greek Civil War (1946-1949). They ended up in Poland, where my parents got married, and in 1968 came to Skopje, Yugoslav Republic of Macedonia (Jonovski 2023), where there was virtually no heraldry at all. My maternal grandparents stayed in Poland, where I used to spend the summers of my early childhood surrounded by heraldry, especially Civic heraldry, applied on many objects and even items like playing cards (Fig. 1). I was collecting stickers with Polish coats of arms for different periods and pins with the Coat of arms of towns (Fig. 2). Later, my maternal grandparents also moved to Skopje, so the trips to Poland to visit relatives and friends become scarce. Slowly, I forget about my early childhood pastime.

ПОВТОРНО ОТКРИВАЊЕ НА ХЕРАЛДИКАТА 1994 - 2000

Некаде 15 години подоцна, во 1994 година, започнав со теолошки студии во Будимпешта и во хералдички богат контекст, повторно се појави мојот интерес за шарените штитови, во нејзината прва фаза, свесноста за хералдиката (Јоновски 2019, 106). Враќајќи се дома, дознав за единствената книга со грбови во Македонија, од Александар Матковски, Грбови на Македонија (Матковски 1990). Сликите од книгата почнаа да се појавуваат

REDISCOVERING HERALDRY 1994-2000

Some 15 years later in 1994 I started my theological studies in Budapest, and in a heraldry-rich context, my interest in the colorful shields arose again in its first phase, awareness of heraldry (Јоновски 2019, 106). Coming home I became aware of the only book about coats of arms in Macedonia, *Coats of Arms of Macedonia* by Aleksandar Matkovski (Матковски 1990). Images from the book started to appear on calendars, t-shirts,

на календари, маици итн. Мојот интерес за хералдиката почна да се засилува следната година, за време на моите студии во Лондон во 1995 г. (сл. 3). Таму ја купив првата книга за хералдика. Како сиромашен студент, можев да си ја дозволам само најевтината, стара, користена. Тоа беше Хералдика, од J.C. Милбурн (Milbourne 1950) (сл. 4). Од тој момент, мојот интерес за хералдиката почна да станува сè посистематски.

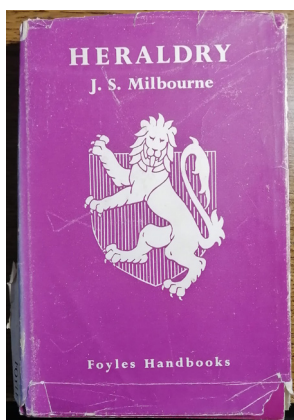
Во следните години, интернетот почна полека да станува достапен во Македонија, барем на универзитетите, каде што ја имав мојата прва имејл-адреса. Успеав да се приклучам на групата за вести rec.heraldry, кога првпат стапив во контакт со други заинтересирани за хералдика од целиот свет. Бидејќи во тоа време работев како почетник графички дизајнер, сакав да објавам веб-страница со грбовите на Македонија од книгата на Матковски. Во 1999 г. ги завршив студиите во Будимпешта, каде продолжи изложеноста на хералдика (сл. 5). Кон крајот на годината, почнав да работам како инструктор за графички дизајн, вклучувајќи го и MS FrontPage, една од првите кориснички програми за дизајн на веб-страници. Првата страница Хералдиката во Македонија ја дизајнирав со апстрактот од гореспоменатата книга, на англиски и македонски јазик и неколку грбови од книгата (сл. 6).

ОРГАНИЗИРАНО ХЕРАЛДИЧКО ДЕЈСТВУВАЊЕ 2001 - 2007

Преку страницата го запознав Саша Јанковиќ од Република Српска, во Босна и Херцеговина. Тој беше хералдички ентузијаст и ми кажа за Српското хералдичко друштво „Бел орел“, и двајцата отидовме во Белград да се сретнеме со претседателот Драгомир Ацовиќ и аплициравме за членство (сл. 7). Во 2001 г.

Сл./Fig. 3

Сл./Fig. 4

Сл./Fig. 5

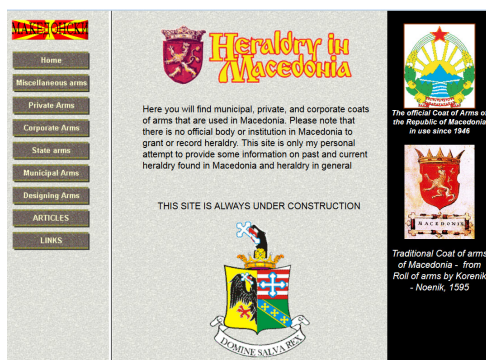
etc. My interest in heraldry flourished the following year, during my studies in London in 1995 (Fig. 3). There I bought my first book on heraldry. Being a poor student, I could afford only the cheapest, an old used one. It was *Heraldry*, by J.S. Milbourne (Milbourne 1950) (Fig. 4). From that point on, my interest in heraldry started to get increasingly systematic.

In the following years, the internet started slowly to become more accessible in Macedonia, at least at the universities, where I got my first email address. I was able to join the newsgroup rec.heraldry, when I first got in contact with others interested in heraldry from around the world. As I was working as a rudimentary graphic designer at the time, I wanted to publish a webpage with the Coat of arms of Macedonia from Matkovski's book. In 1999, I completed my studies in Budapest, where my exposure to heraldry continued (Fig. 5). Later that year, I started working as an instructor for graphic design, including Microsoft FrontPage, one of the first user-friendly programs for web page design. I designed my first page, Heraldry in Macedonia, with the abstract from the aforementioned book in English and

Macedonian, and several arms from the book (Fig. 6).

ORGANIZED HERALDIC JOURNEY 2001-2007

Through the page, I met Sasha Jankovic from the Republic of Srpska, in Bosnia and Hercegovina. He was also a heraldic enthusiast and he told me about the Serbian Heraldic Society "White Eagle." We both went to Belgrade to meet President Dragomir Acovic and applied for

Сл./Fig. 6

бевме примени за членство, а преку Саша стапив во контакт и со Здружението на аматерски хералди (IAAH), виртуелно друштво кое постои на интернет. Се вклучив во различни проекти со IAAH, како што се исцртување на емблазони според текстуални блазони

или креирање грбови за луѓе. Ова се покажа како одлично искуство за учење и во теоретската и во практичната хералдика, под раководство на Мелвин Церемаја, долгогодишниот секретар на Хералдичкото друштво во Лондон. Исто така, почнав да купувам книги од Амазон, што беше исклучително предизвикувачка работа бидејќи немавме кредитни картички во тоа време. Прва беше *Хералдика: Нејзиното потекло и значење* од Мишел Пастуро (Pastoureaux 1997).

Мојата веб-страница *Хералдиката во Македонија* порасна и вклучуваше и грбови на општини, лични грбови што ги креирав за луѓе поврзани со Македонија, како и страници за теоретска хералдика. Постепено, околу оваа веб-страница се собра група заинтересирани луѓе. Во тоа време, интернетот не беше толку широко достапен и беше многу скап во Македонија, па прво ме контактираа луѓе од странство. Подоцна Македонци кои живеат или студираат во странство. Првиот беше Дарко Ангелов, кој студираше во Холандија. Првиот којшто лично го запознав беше Снежана Филипова. Имаше радиоемисија за грбот на Македонија и на крајот се спомена нејзиното име како консултант за емисијата. Така, се распрашав и дознав дека таа е асистент на Институтот за историја на уметност.

На почетокот на 2003 г. се формира мала виртуелна група на луѓе во Македонија. Еден од нив беше мојот близок пријател Сашо Спасоски, новинар во првиот приватен весник „Дневник“, а на 18 февруари 2003 г. објави статија за веб-страницата (сл. 8). Ова предизвика дополнителен интерес и многу брзо се одржа средба на заинтересираните. Тие беа со многу скромно хералдичко знаење, но со љубов кон светот на символите. Во тоа време ра-

Сл./Fig. 7

with IAAH, like emblazoning text-based blazons or creating Arms for people. This proved to be a great learning experience in both theoretical and practical heraldry, under Melwyn Jeremiah, the long-standing secretary of the Heraldry Society in London. Also, I started buying books from Amazon which was an extremely challenging thing to do as we did not have credit cards at the time. First was Michel Pastoureaux's *Heraldry: Its Origins and Meaning* (Pastoureaux 1997).

My website, *Heraldry in Macedonia* grew to include coats of arms of the municipalities, personal arms I created for people connected to Macedonia, as well as pages on theoretical heraldry. Gradually, around this site, a group of interested people gathered. At the time, the internet was not so widely available and was utterly expensive in Macedonia, so first I was contacted by people from abroad. Later, Macedonians living or studying abroad. The very first was Darko Angelov, who studied in Holland. The first I met in person was Snezhana Filipova. There was a radio broadcast about the coat of arms of Macedonia and at the end, her name was mentioned as a consultant for that broadcast. So, I asked around and found out she was an assistant at the Institute of Art History.

At the beginning of 2003, a small virtual group of people in Macedonia formed. One of them was my close friend Sasho Spasoski, a journalist at the first privately-owned newspaper *Dnevnik*, and on 18 February 2003 he published an article about my website (Fig. 8). This sparked additional interest and very soon a meeting in person took place. The interested infact had a very modest heraldic knowledge but with love for

Сл./Fig. 8

ботев како компјутерски графичар во „Агенс“, кој изработуваше печати, плакети, значки, медали и слично, така што стекнував непроценливо искуство во дизајнирање и производство на бецови, значки, знамиња и слично. Правев и реплики на историски печати. На 15 јули 2003 г., Македонското хералдичко здружение (МХЗ) беше основано за да ја подигне хералдичката свест преку популаризација на хералдиката, истражување на хералдичкото наследство во и поврзано со Македонија, дизајнирање грбови, знамиња, одликувања и воспоставување хералдички регистар. За претседател и хералд бев избран Јас, м-р Снежана Филипова за потпретседател, а за секретар Петар Гајдов. Преку Снежана запознав луѓе во Музејот на Македонија, Кирил Трајковски и Лена Ангелкоска, кои беа значајни за натамошниот развој на хералдиката преку нивните позиции и контакти во музејот.

Веб-страницата *Хералдика на Македонија* собра и заинтересирани за хералдика од Бугарија, кои не се познаваа меѓу себе. Меѓу првите беа Стојан Антонов и Пламен Цветков. Така, ги споделив нивните контакти, но и идејата за основање Бугарско хералдичко друштво. Ја туркав идејата додека конечно не беше основано Бугарското хералдичко и вексилолошко друштво (БХВО).

Ме замолија да бидам еден од основачите, но поради сложените односи меѓу Македонија и Бугарија избрав да бидам само почесен член. Се сретнав лично со бугарските колеги дури на нивното основачко собрание во Софија во 2004 г. (сл. 9). Присуствував на речиси сите нивни Годишни собранија. Ја дизајнирав и ја одржував нивната веб-страница неколку години.

Истата година конечно запознав некои од меѓународните пријатели по интернет хералдика. Прво, во мај во Скопје, предавање одржа Анджеј Воцијал од Франција за француските општински грбови, што беше прва активност на МХЗ (сл. 10). Потоа, во ноември, го посетив Хауард Дерек во Брисел, Белгија. Таму првпат во животот видов и допрев

the world of symbols. I was working as a computer graphics designer at a graphic studio *Agens* which made stamps, plaques, pins, medals, etc., so I was gaining invaluable experience in designing and producing badges, pins, flags, and similar. I also was making replicas of historical stamps. On July 15, 2003, the Macedonian Heraldry Society (MHS) was founded to raise heraldic awareness through the popularization of heraldry, research of heraldic heritage in and related to Macedonia, designing coats of arms, flags, decorations, and establishing a heraldic register. I was elected as president and herald, Snezhana Filipova MA, as vice president, and Petar Gajdov as secretary. Through Snezhana, I met people at the Museum of Macedonia, Kiril Trajkovski and Lena Angielkoska, who were important for the further development of heraldry through their contacts at the museum.

The website *Heraldry of Macedonia* also gathered interested people in heraldry from Bulgaria, who did not know each other. Among the first were Stoyan Antonov and Plamen Cvetkov. So, I shared their contacts but also the idea of starting the Bulgarian Heraldry Society. I also

pushed the idea until finally the Bulgarian Heraldry and Vexillology Society (BHVO) was established. I was asked to be one of the founding members, but due to the uneasy relationships between Macedonia and Bulgaria, I chose to be only an honorary member. I met Bulgarian colleagues in person only at their founding Assembly in Sofia, Bulgaria in 2004 (Fig 9). I attended nearly all of their Annual Assemblies. I also designed and ran their website for several years.

The same year I finally met some of my international internet heraldry friends. First, in May in Skopje we hosted a lecture by Andrzej Wocial, from France on the French municipal arms, which was the first activity of the MHS (Fig. 10). Then in November, I visited Howard Derek in Brussels,

Сл./Fig. 9

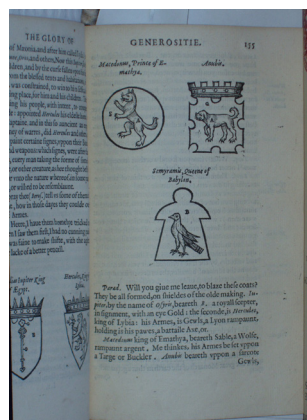

Сл./Fig. 10

неколку оригинални англиски матрикули и некои многу стари хералдички книги. Дерек го посочи припишаниот грб на Македон, принцот од Ематија, што го поттикна мојот интерес за грбовите поврзани со Македонија од вонилирската хералдика (сл. 11).

Во следната 2005 г., првата активност на МХЗ се случи на 18 мај, Меѓународниот ден на музеите во Музејот на Македонија (сл. 12). Беа одржани две предавања, моето прво предавање дотогаш за хералдика, а другото беше на Снежана Филипова. Беше промовиран првиот број на „Македонски хералд“. На 16 црно-бели А4 страници, со мојот прв популарен информативен текст за припишаните грбови на Македон, принцот од Ематија.

Првото присуство на телевизија беше на прес-конференција како одговор на владиниот предлог за употреба на знамињата на националностите во 2005 г. МХЗ изготви предлог за минимални промени (диференцирање) на знамињата на домицилните земји со кои ќе се покаже припадноста на малцинството, но и идентитетот на носителот на суверенитетот на Република Македонија. (сл. 13). Оттогаш следуваа многу написи во весниците, како и гостување на телевизија во разни информативни и дебатни емисии. Главните луѓе кои презентираа хералдички теми, а со тоа и популаризирајќи го МХЗ во медиумите беа членовите Сашо Спасоски и Иван Блажевски, кои тогаш беа новинари во дневниот весник „Дневник“. Главна тема беше фактот што Република Македонија немаше грб (немаше закон за грб). Беше барано главно да зборувам за хералдиката, која во Македонија се сфаќаше само преку земскиот грб на Македонија, откриен од Матковски, со лавот и прашањето за сегашниот државен амблем. Мојата колекција на книги

Сл./Fig. 11

Belgium. There for the first time in my life, I saw and touched several original English letters of patent and some very old heraldic books. Derek pointed out the attributed arms of Macedon, prince of Emathia, which sparked my interest in the coats of arms connected to Macedonia from the non-Illyrian heraldry (Fig. 11).

In the following 2005, the first activity by the MHS happened on the 18 of May, the International Museum Day at the Museum of Macedonia (Fig. 12). Two lectures were delivered, my first lecture ever on heraldry and the other by Snezhana Filipova. The first issue of the *Macedonian Herald* was promoted. It was 16 black and white A4 pages, with my first popular informative text about the attributed arms of Macedon, prince of Emathia.

My first presence on TV was at a press conference in response to the government's proposal for the use of flags of the nationalities in 2005. MHS produced a proposal for minimal changes (differentiation) of the flags of the domicile countries which would show the belonging of the minority, but also the identity of the bearer of the sovereignty of the Republic of Macedonia (Fig. 13). From then on, many articles in the newspapers followed, as well as an appearance on television in various informative and debate shows. The main people presenting heraldic themes and thus the MHS in the media were members, Sasho Spasoski and Ivan Blazhevski, who were at that time journalists in the daily newspaper *Dnevnik*.

The main topic was the fact that the Republic of Macedonia had no coat of arms (there was no law on the coat of arms). I was asked to mainly talk about heraldry, which in Macedonia was perceived only through the historical coat of arms of Macedonia, discovered by Matkovski, with the lion and the question regarding the

Сл./Fig. 12

Сл./Fig. 13

се зголемуваше со книги од Amazon.com, главно преку познајници кои ги носеа книгите од САД.

Состаноците на МХЗ беа повеќе можност за дружење и со скромна размена на информации за симболите и основната хералдика. Полека почнаа да ме прифаќаат како експерт по хералдика, заедно со МХЗ. Прво, Град Скопје ни се обрати во 2006 г. за хералдизација на грбот на Град Скопје, но без промена на Статутот на градот, поради политички причини. Се консултирав со мојот пријател, руски хералдичар од Германија, Александар Куров, кој интервенираше во емблезонот, со хералдичката уметност. Сепак, не беше добиена повратна информација од Град Скопје (Jonovski 2013).

Преку интернет се запознав со Жељко Хајмер од Загреб, Хрватска, автор на веб-страницата *Знамиња и грбови на модерната ера* и имавме многу дискусии, и инсистирав тој да формира друштво. Го споделив моето искуство со организирање на МХЗ и БХВО. Во 2006 г. летав во Загреб на Основачкото собрание на Хрватското хералдичко-вексиллолошко друштво и станав нивен член (сл. 14). Се разви професионална соработка и пријателски односи, при што присуствував на неколку нивни средби и тие организираа неколку мои предавања за македонската хералдика во Загреб.

Лобирав мојата Општина Бутел да добие хералдички грб. Многупати разговарав со различни власти. Дури во 2007 г. имаше јавен конкурс за грб, за кој беше ветено дека ќе биде хералдички, но не ме контактираа кога почна постапката. Еден од членовите на Советот на Општината, мој сосед, ми го покажа цртежот прифатен од Комисијата за избор за грбот и знамето на Општината, кој подоцна требаше да биде презентираан пред Советот на Општината за усвојување. Цртежот беше фотошоп сору-paste на различни слики во облик на штит. Протестирав и работев со градската администрација барем да се обидам да го хералдизирам емблезонот. Предложив неколку хералдички верзии, но не беа прифатливи за администрацијата, бидејќи беа далеку од вистинскиот предлог. На мое незадоволство го направив последниот цртеж. И покрај сите напори, Советот на Општината сме-

current State emblem. My book collection grew with books from Amazon.com, mostly through acquaintances bringing the books from the USA.

MHS meetings were used as an opportunity to socialize, and with modest exchange of information about symbols and basic heraldry. Slowly, I was being seen as an expert in heraldry, together with MHS. First, we were approached by the City of Skopje in 2006 for the heraldisation of the current coat of arms of the City of Skopje, but without changing the Statute of the city due to political reasons. I was consulting my friend, a Russian heraldic artist from Germany Alex Kurov, who intervened in the emblazon to be done in heraldic art. However, no feedback was received from the City of Skopje (Jonovski 2013).

I met online with Željko Heimer from Zagreb, Croatia, author of web page *Flags and Arms of the Modern Era* and we had many discussions, and I insisted he form a society. I shared my experience with organizing MHS and BHVO. In 2006 I flew to Zagreb for the Establishing Assembly of the Croatian Heraldic and Vexillological Association and became a member (Fig. 14). Professional cooperation and friendly relations were developed, and I attended several of their meetings

and they organized several of my lectures on Macedonian heraldry in Zagreb.

I lobbied that my Municipality of Butel, acquire a heraldic coat of arms. Many times, I spoke to different authorities. Only in 2007, there was a public competition for a coat of arms, that was promised to be heraldic, but I was not contacted once the procedure started. One of the members of the Municipality Council, my next-door neighbor, showed me the drawing accepted by the Commission on the public bid for the Coat of arms and flag of the Municipality, which was later going to be presented before the Municipal Council for adoption. The drawing was a Photoshop copy-paste of different images in the shape of a shield. I protested and worked with the city administration to at least attempt to heraldize the proposal. I proposed several heraldic versions but they were not acceptable for the administration, since

Сл./Fig. 14

таше дека е доволно компетентен да одлучува за оваа тема и од мене беше побарано да ја напуштам седницата на Советот. Огорчен, побарав да ми се вратат фајловите и тие да не се користат. За жал, Општината го користи мојот емблазон без да се соопшти кој е автор. Емблазонот не е добар, бидејќи не е добра хералдика, и ги прикажува моите првични фази како хералдичар, во тоа време имав дизајнирано само неколку грбови за пријатели. Поважно ми беше да му угодам на подносителот отколку да бидам построг со хералдиката. Така, мојот статус како прифатен експерт за хералдика кој треба да за слуша само што почна да се зголемува.

Истата 2007 г., членката на МХЗ Лена Ангелкоска која работеше во одделот за едукација во Музејот на Македонија, ме покани да одржам предавања и работилници по хералдика

со средношколци од неколку приватни училишта во Музејот. Одржав слични предавања и работилници со други групи на многу различни локации (сл. 15).

Четири години од почетокот во 2003 г., потпретседателката, веќе д-р, Снежана Филипова имаше сè попрофесионален ангажман во образованието, додека преостанатите членови на МХЗ беа само аматери, ниту блиску до историјата, а во тоа време хералдиката се гледаше само како помошна историска наука. На годишното собрание во 2007 г., таа ја одби позицијата на потпретседател и полесно се повлече од здружението. Нејзиното место го заведе Кирил Трајковски, археолог од Музејот на Македонија. Тој имаше многу скромни познавања од хералдиката, но неговиот весел карактер се покажа како особено важен за време на превирањата во кои ќе влезе МНЗ по неколку години.

На Меѓународниот ден на музеите во 2007 г., повторно во Музејот на Македонија одржав предавање, а беше промовиран вториот број на „Македонски хералд“. Повторно на 16 страници, но овој пат во боја и со 200 примероци. Првите два броја беа од информативен карактер. Тие всушност беа формирани околу веќе објавената статија на Снежана Филипова, која ја преполовив за двата броја, со други кратки написи.

they were far from the actual proposal. To my dissatisfaction, I made the final drawing. Despite all the efforts, the Council of the municipality felt that it was competent enough to decide on this topic and I was asked to leave the Council session. Aggravated, I asked for my files to be returned and not to be used. Unfortunately, the municipality uses my emblazon unattributed. The emblazon is not so good, since it is not good heraldry, and shows my earlier stages as a heraldist. At the time I only had designed a handful of coats of arms for friends.

To please the petitioner was more important to me than to be stricter with the heraldry. So my status as an accepted expert in heraldry was just starting to increase.

In the same 2007, MHS member Lena Angielkoska who was working in the educational department at the Museum of Macedonia, invited me to hold lectures and workshops on heraldry with high school students

from different private schools at the Museum. I held similar lectures and workshops with other groups at many different locations (Fig. 15).

Four years from the beginning of the MHS in 2003, vice president Snezhana Filipova, already a PhD, was having increasingly professional engagement with education. The rest of the members were only amateurs. At this time, heraldry was viewed only as an auxiliary historical science. At the General Assembly in 2007, she declined the position of Vice president and slowly withdrew from the society. Her place was taken by Kiril Trajkovski, an archeologist from the Museum of Macedonia. He had a very modest knowledge of heraldry, but his cheerful character proved to be particularly important during the turmoil that MHS would enter in a few years.

On the 2007 International Museum Day, again at the Museum of Macedonia, I held a lecture, and the second issue of the Macedonian Herald was promoted. It was again on 16 pages but in color with 200 copies printed. The first two issues were of informative character. They were actually formed around an already published article by Snezhana Filipova that I cut in half for the two issues and other short articles.

The same year I submitted a proposal for

Сл./Fig. 15

Истата година испратив предлог за грб на Македонската православна црква. Грбот се споменува во првиот Устав на МПЦ, од 6 октомври 1958 г., но не беше јасно и недвосмислено дефиниран и никогаш не бил соодветно прикажан. Во него беше утврдено дека црквата на штитот е „Свети Климент Охридски“ во Охрид, но бидејќи таа била урната низ историјата, моштите на свети Климент се наоѓаа во црквата „Пресвета Богородица-Перивлепта“ која всушност била прикажана на грбот. Неконзистентноста во грбот на МПЦ се зголеми особено по возобновувањето на црквата „Свети Климент“ на Плаошник, Охрид, во 2002 г.. Но, не добив одговор.

Во овој период ги напишав првите написи од информативен карактер. Моите хералдички активности беа во фаза 2 (Јоновски 2019, 106). Во овој период имав креирано само неколку грбови.

СООЧУВАЊЕ СО ХЕРАЛДИКАТА КАКО НАУКА 2008 - 2012

Во 2008 г. отидов во Нови Сад на магистерски студии на Протестантскиот теолошки факултет, а еден од предметите беше Хералдика и иконографија, кај професорот Иван Балта, хералдир од Хрватска. Како дел од испитот, требаше да напишам труд за грбот на Македонија, што беше мојот прв академски труд за хералдика (сл. 16).

Порано скромните пишувања беа од информативен и популарен карактер. За време на моите студии во Нови Сад, имав многу посети на Српското хералдичко друштво „Белиот орел“. Нивниот претседател и главен хералд, Драгомир Ацовиќ, ја претстави својата книга „Хералдиката и Србите“ на Саемот на книгата во Белград во ноември 2008 г. (Ацовиќ 2008). Ова грандиозно дело, кое содржи преку 800 страници и над 2.600 илустрации, е најобемното и најсериозното хералдичко дело во регионот и пошироко. Самиот Ацовиќ пред сè е фалерист, а потоа и хералдист. И повеќето од она што го научив за фалеристиката е од него лично и неговите пишувања. Исто така, научив многу од него и се консултирав за многу нешта од хералдиката.

Истата година беше првото искуство како хе-

the Coat of Arms of the Macedonian Orthodox Church. A coat of arms is mentioned in the first Constitution of the MOC, from October 6, 1958, but was not clearly and unambiguously defined, and never properly displayed. It defined that the church depicted on the shield was St. “Clement of Ohrid” in Ohrid, but since it had been demolished, the relics of St. Clement were placed in the church of “Most Holy Theotokos -Perivleptas” which was actually depicted on the arms. The inconsistency in the Coat of Arms of the MOC has increased especially after the restoration of St. Clement’s Church on Plaosnik, Ohrid in 2002. However no answer to my submission was received.

In this period, I wrote my first articles of informative character. My heraldic activities were at stage 2 (Јоновски 2019, 106) this period, as I had created just a handful of coats of arms.

ENGAGING WITH HERALDRY AS A SCIENCE 2008 -2012

In 2008 I went to Novi Sad to do a master’s thesis at the Protestant Theology Faculty, and one of the subjects was heraldry and iconography with Professor Ivan Balta, a heraldist. As a part of the exam, I had to author a paper on the coat of arms of Macedonia, which was my first academic paper on heraldry (Fig. 16). Previously my modest

writings were of an informative and popular character. During my studies in Novi Sad, I made many visits to the Serbian Heraldic Society “White Eagle.” Their president and chief herald, Dragomir Acovic, presented his book “Heraldry and the Serbs” at the book fair in Belgrade in November 2008 (Ацовиќ 2008). This grandiose work, which contains over 800 pages and over 2,600 illustrations, is the most serious heraldic work in this region and beyond. Acovic himself was first a phalerist and

then a heraldist. And most of what I learned about phaleristics is from him personally and his writings. Also, I learned a lot from him and consulted him on many heraldic and phalersitics matters.

That same year was my first experience as a heraldic expert to be invited to analyze the three

RAZVOJ MAKEDONSKOG GRBA SA HERALDIČKIM OBRAZLOŽENJEM

Rad prezentiran

Prof. Dr. Ivan Balta

Protestantsko teološki fakultet Novi Sad

Rad za ispit:

Heraldika

Jovan Jonovski

Maj 2008

Сл./Fig. 16

ралдички експерт да бидам поканет да ги анализирам трите предлози за грбот на Општина Крива Паланка. Комисијата за утврдување грб и знаме на Општината избра од пристигнатите предлози на конкурсот.

Со заложба на членот на МХЗ, Иван Блажевски, предлогот за грбот на МПЦ повторно беше претставен пред архиепископот и повеќе владици. Тие се договорија за потребата од промена на блазонот за грбот. Но, промена на Уставната најпрво требаше да го измени името на црквата, Македонска православна црква со додавање - Охридска архиепископија. Ова наиде на огромно противење во јавноста, која ова го сфати како чекор кон губење на името Македонска. Така, не беа усвоени никакви промени.

Во Музејот на Македонија, моите предавања и работилници продолжија со проектот на Лена Ангелкоска „Чудесниот свет на хералдиката“. Но, се одржаа неколку предавања на други експерти од регионот. Прво беше мојот драг пријател д-р Стојан Антонов од Пловдив (Бугарија), претседател на БХВО и мој главен консултант за многу хералдички прашања. Потоа проф. д-р Воислав Иванишевиќ од Белград (Србија), кој има објавено статија за артефакти со грбови во средновековна Србија (сл. 17). Следен беше проф. д-р Никос Чаусидис од Скопје, кој беше еден од ретките во Македонија кој во тоа време пишувахе на симболи. Исто така, мојот драг професор од Нови Сад, проф. д-р Иван Балта од Осијек, (Хрватска). Неговите магистерски и докторски трудови се од областа на хералдиката и тој е автор на неколку општински грбови во Хрватска.

Соработката со Музејот на Македонија доведе до тоа да бидам главен советник во собирањето и изборот на материјалот за новата постојана поставка на хералдиката и вексилологијата во Македонија во Музејот на Македонија (сл. 18). Изложбата беше отворена на 12 март 2009 г., кога одржав предавање и го

proposals for the coat of arms of the municipality of Kriva Palanka. The Commission for determining the coat of arms and the flag of the municipality chose from the received proposals at the competition.

With the efforts of the member of MHS Ivan Blazhevski, the proposal for the Coat of arms of MOC again was presented to the Archbishop and several Bishops. They agreed about the coat of arms and the need to change the blazon of the arms. But the Constitutional change was first to amend the name of the church, Macedonian Orthodox Church adding - Archbishopric of Ohrid. This faced fearsome opposition from the public, which perceived this as a step toward losing the name Macedonia. So, no changes were introduced.

In the Museum of Macedonia, my lectures and workshops continued with Lena Angelkoshka's

project „The Wonderful World of Heradry“. But also, I held several lectures from other experts from the region. First was a lecture by my dear friend Dr. Stoyan Antonov from Plovdiv (Bulgaria), president of BHVO, and my main consultant on many heraldic matters. Then they held a lecture by Prof. Dr. Vojislav Ivanisevic from Belgrade (Serbia), who had

published an article about artifacts with the coat of arms in medieval Serbia (Fig. 17). Next was one by Prof. Dr. Nikos Causidis from Skopje, who was the only one at that time writing on symbols. Additionally there was a lecture by my dear professor from Novi Sad, Prof. Dr. Ivan Balta from Osijek, (Croatia). His master's and PhD thesis are both on heraldry and he is the author of number of the Municipal arms in Croatia.

My cooperation with the Museum of Macedonia

led to me being the main advisor in collecting and selecting the material for the new permanent exhibition of heraldry and vexillology in Macedonia at the Museum of Macedonia (Fig. 18). The exhibition was opened on 12 March 2009, when I presented a lecture and promoted the 3rd issue of the Macedonian

Сл./Fig. 17

Сл./Fig. 18

промовирав третиот број на „Македонски хералд“. Третиот број содржеше оригинална работа, мојот прв научен труд за хералдиката на Македонија, врз основа на семинарската работа за испитот по Хералдика во Нови Сад. Продолжив да бидам главен и технички уредник, за преводот на англиски, и што е најважно, да ги поттикнувам другите членови да пишуваат кратки написи за да можеме да ги промовираме како автори. Ова бараше многу труд од моја страна, бидејќи повеќето од нив никогаш не пишувале статии, дури и кратки и информативни. „Македонски хералд“ почна да се издава секоја година.

Истата година се одржаа изборите за претседател на Република Македонија, а победи Ѓорге Иванов. Шеф на неговиот кабинетот беше Дарко Ангелов, еден од првите кој беше привлечен од мојата веб-страница Хералдиката во Македонија. Тој беше еден од првите членови на друштвото, но изгубивме контакт. Тој ме повика и разговаравме за симболот на кабинетот на претседателот. Јас предложив грб место само симбол.

Почетниот пристап беше да се најде грб поврзан со Македонија, но надвор од илирските грбовници, кој се појавува најмалку двапати во историските докази и кој има поткрепа во материјалната култура. Од европските грбовници беа избрани два грба, од кои едниот е грб кој му се припишува на Александар Македонски (од гравура на Букгмаер од 1513 г.), а другиот е грб кој му се припишува на кралот на Македонија (од Рандел Холм во 1448 година), од кои и двете се најдени во баварскиот оклоп од 1530 г.. Првиот е златен грифин на црно поле, а другиот е на црвено, три сребрени појаси градобрански. Така, комбинации на двата грба беше првичниот предлог (сл. 19).

Тоа беше направено во голема тајност, а експертите со кои се консултирав беа Александар Куров, Драгомир Ацовиќ, Стојан Антонов и Жељко Хајмер. Во текот на овој процес избувна голема полемика со издавањето на Македонската енциклопедија. Со оглед на тоа што претседателот беше автор на неколку написи во Енциклопедијата, за да се контролира можното нарушување на неговиот имиџ во јавноста, неговиот тим за односи со јавноста го лиферува овој предлог во медиумите како можен грб за Македонија. Ова го пренасочи

Herald. The 3rd issue contained original work, my first scientific paper on heraldry of Macedonia, based on my paper for the exam of heraldry in Novi Sad. I continued to be the editor-in-chief and main person for the layout, translation to English, and most importantly, encouraging other members to write short articles so we could promote them as authors. This required much effort on my side, as most of them had never written articles, even short and informative ones. Macedonian Herald started being published annually.

The same year elections were held for the president of the Republic of Macedonia, and Georgi Ivanov won. His chief of the cabinet was Darko Angelovski, one of the first who was attracted by my webpage, Heraldry in Macedonia. He was one of the first members of the society, but we had lost contact. He called me up and we spoke about a symbol for the president's office. I proposed a Coat of Arms.

The initial approach was to find a Coat of Arms connected to Macedonia but outside the Illyrian armorials, which appears at least twice in the historical evidence and which has support in

the material culture. Two Coats of Arms were chosen from the European armories, one of which is the Coat of Arms attributed to Alexander the Great (from an engraving by Bukgmeier from 1513) and the other being the Coat of Arms attributed to the King of Macedonia (by Randel Holm in 1448), both of which are also found in the Bavarian

armorial from 1530. The first is Sable a griffin Or, and the other is Gules, three fesses embattled Argent. So, the first proposal was a combination of both arms. (Fig. 19).

It was done in great secrecy and the experts I consulted were Alexander Kurov, Dragomir Acovic, Stojan Antonov, and Željko Heimer. During this process, a great controversy with the publishing of the Macedonian Encyclopaedia erupted. Because the President had authored several articles in the Encyclopedia, to control the perceived damage to his public image his public relations team leaked this proposed coat of arms to the media as a possible coat of arms for Macedonia. This diverted the public attention to another topic for a week, thus defocusing

Сл./Fig. 19

вниманието на јавноста на друга тема една недела, со што се дефокусираше од претседателот, но тоа го уништи предлогот.

Беше потребна нова идеја. За да ги вклучам другите членови на МХЗ, го поканив секретарот Петар Гајдов и графичкиот дизајнер Стојанче Великовски, прво за дизајнот на Претседателот Стандард. Петар даваше идеи со фотошоп монтажи бидејќи не можеше да црта. Но, бргу се концентриравме на грбот и ни требаше уникатен дизајн, па целата работа падна на мене и на Стојанче, кој беше искусен дизајнер. Процесот помина низ многу меѓучовечки тешкотии и конфликти. На крајот го дадов конечниот предлог за штитот и неговиот сооднос и Стојанче го додаде венецот одоздола. Тоа беше негова идеја за венец од македонски даб (*Quercus Macedonica*), ендемичен во Македонија, како флорален симбол. Стандардот на претседателот не беше ни земен предвид (Jonovski 2010).

Таа година бев назначен за член на Комисијата за ордени и медали при Претседателот на Република Македонија, како единствен експерт од областа (сл. 20). Моите првични знаења беа многу скромни, но почнав да читам фалеристичка литература и да имам многу консултации со Ацовиќ.

Таа 2009 г. се покажа како најплодна, МПЦ беше подготвена за статутарни промени на името и грбот, бидејќи се држеше под радарот на јавноста. По комплетната анализа на членовите на МХЗ, особено од историчарите и историчари на уметност: д-р Снежана Филипова, м-р Кирил Трајковски и Лена Ангелкоска, беше одлучено дека подобро решение би било да се користи катедралата „Света Софија“, изградена во 11 век, која била седиште на архиепископот и го претставува најдолгиот период на голема слава на Охридската архиепископија.

Свесен дека моите уметнички способности не се доволни за овој проект, го поканив Стојанче Величковски и почнавме со дизајнирање на графиката и натамошно формирање на конечниот дизајн и деталите на параферналиите. По многу работа и консултации со архиепископот и другите епископи, обидувајќи се да се справиме со нивните желби, работата многупати одеше напред-назад. Грбот

it from the President but ruining the proposal.

A new idea was needed. In order to include other members of MHS, I invited the secretary Petar Gajdov, and the graphic designer Stojanche Velickovski, to design the President standard first. Petar was giving ideas with Photoshop montages as he was unable to draw. But then, we moved to the Coat of Arms, and we needed a unique design, so the entire work was left to me and Stojanche who was an experienced designer. The process created many interpersonal difficulties and conflicts. At the end, I gave the final proposal for the shield and its proportion and Stojanche added the wreath underneath. It was his idea for a wreath of Macedonian oak (*Quercus Macedonica*), endemic to Macedonia, as a floral symbol. The President's standard was not even taken into consideration (Jonovski, 4 2010).

That year I was appointed a member of the Commission of Orders and Medals of the President of the Republic of Macedonia, as the sole expert in the field (Fig. 20). My initial knowledge was very

modest, but I started to read more phaleristic literature and have many consultations with Acovic.

The year of 2009 proved to be the most fruitful, MOC was ready for the Constitutional changes of the name and the coat of arms, as it was kept under the radar of the public. After the complete analysis by MHS members, especially

from historians and art historians in the MHS (Dr. Snezana Filipova, Kiril Trajkovski MA, and Lena Angjelkoska), it was decided that a better solution would be to use the cathedral of St. Sophia, built in the 11th century, which was the seat of the Archbishop and represents the longest period of great glory of the Ohrid Archbishopric.

Being aware that my artistic skills were not sufficient for this project, I invited Stojanche Velichkovski and we started designing the graphics and further formation of the final design and details of the peripherals. After a lot of work and consultation with the archbishop and the other bishops, trying to manage their wishes, the work went back and forth many times. The coat of arms was formally accepted at the Ecclesiastic-laity Council, held in Skopje

Сл./Fig. 20

беше формално прифатен на Црковно-народниот собор, одржан во Скопје на 12 ноември 2009 г. Но, процесот траеше неколку месеци. Блазон беше прифатен веднаш, но другите детали кои не се споменати во блазонот беа преговарани многу пати. Конечната верзија беше објавена на 1 март 2010 г.

Предавањата и работилниците за хералдика во Музејот на Македонија продолжија и во 2010 г. и во мај беа презентирани резултатите од сите три модули од предавањата и работилниците од проектот „Чудесниот свет на хералдиката“. Присуствував на мојот прв конгрес претставувајќи го МХЗ на 29. Меѓународен конгрес за генеалогска и хералдичка наука (CIGH) што се одржа во Штутгарт, Германија, од 12 до 17 септември 2010 г. (сл. 21). Таму МХЗ и БХВО беа прифатени како полноправна членка на CIGH. Истата година, МХЗ организираше неколку предавања од проф. д-р Иван Балта, од Филозофскиот факултет во Осијек, на тема „Основи на симболиката и иконографијата“. Овие предавања се одржаа во библиотеката „Браќа Миладиновци“ во Скопје. Во Охрид одржав и основно предавање по хералдика.

Во 2011 г. отидов во САД на студиски престој на Витон колеџ, Илиноис, и Универзитетот Јеил, Њу Хевен. Учествував на 24. Меѓународен конгрес за вексилологија, одржан во Вашингтон, САД од 1 до 5 август 2011 г. Таму МХЗ беше примено за полноправен член во Меѓународната федерација на вексилолошки асоцијации (FIAV) (сл. 22). На 23 октомври, во чест на 20 години од независноста на Република Македонија, одржав предавање во Загреб на тема Грб на Македонија, во организација на Хрватското хералдичко и вексилолошко друштво. На предавањето присуствуваше македонскиот амбасадор, како и претставници од македонската заедница во Хрватска. Престојот во Загреб беше искористен за проучување на илирскиот грбовник Коренич Не-

on 12 November 2009. But the process went on for several months. Our Blazon was accepted immediately but the other details not mentioned in the Blazon were renegotiated many times. The final version was published on March 1, 2010.

The lectures and workshops on heraldry at the Museum of Macedonia, continued into 2010 and in May the results of all three modules of the lectures and workshops of the project “The Wonderful World of Heraldry” were presented. I attended my first congress representing MHS at the XXIX International Congress of Genealogical

and Heraldic Science held in Stuttgart, Germany, from 12 to 17 September, 2010 (Fig. 21). There the MHS and also BHVO were accepted as a full member of CIGH. During the same year, MHS organized several lectures by Prof. Dr. Ivan Balta from the Faculty of Philosophy in Osijek, on the topic “Basics of Symbolism

and Iconography.” These lectures were held in the library “Brothers Miladinovci” in Skopje. I also presented a basic lecture on heraldry in Ohrid.

In 2011, I went to the USA for a study program at Wheaton College in Illinois, and Yale University in Connecticut. I took part in the XXIV International Congress on Vexillology, held in Washington, USA from 1-5 August 2011. There

MHS was accepted for full membership in FIAV (International Federation of Vexillological Associations) (Fig. 22). On 23 October, in honor of 20 years of the independence of the Republic of Macedonia, I held a lecture in Zagreb on the topic: Coat of arms of Macedonia, organized by the Croatian Heraldic and Vexillological Association.

The Macedonian Ambassador, as well as representatives from the Macedonian community in Croatia, attended the lecture. The stay in Zagreb was used for the study of the Illyrian Korenich Neorich Armorial from 1595, at the University

Сл./Fig. 21

Сл./Fig. 22

орич од 1595 г., во Универзитетската библиотека.

Следната година присуствував на Првата конференција за европска хералдика и вексилологија одржана во Чешин, Полска, на 27-29 септември 2012 г. Презентирав труд за локалната хералдика во Македонија, класифицирајќи ги грбовите на единиците на локалната самоуправа во Република Македонија (сл. 23). Во исто време на XXX меѓународен конгрес за генеалогичка и хералдика во Мاستрихт, бев примен како вонреден член на Меѓународната академија по хералдика (IAH).

Во овој период, освен информативни написи, ги напишав и моите први истражувачки написи. Исто така, бројот на грбови што ги дизајнирав сè уште беше еден грст. Иван Нацевски се приклучи на МХЗ и почна да пишува статии.

ЗРЕЛА ФАЗА 2013 - 2015

2013 г. беше во знакот на локалната хералдика. Прво, Иван Нацевски го разви македонскиот територијален хералдички систем за грбови и знамиња на единиците на локалната самоуправа и тој беше применет на грбот на Општина Радовиш. Мојата идеја за дизајн на општинските грбови беше да се одржи внатрешен натпревар во рамките на МХЗ. Ова беше добро за да можеме да го извлечеме најдоброто од нашите ресурси и вештини. Сепак, мојата идеја фокусирана на резултатот, покажа пукнатини бидејќи стана генератор на меѓучовечки тензии меѓу членовите. Сите сакаа да бидат назначени за автор, а за мене не беше логично да има 8 автори на еден грб. Потоа следуваа грбовите на Ново Село и Охрид, со што се докажа дека дел од членовите не сакаат да работат под МХЗ или да ги почитуваат правилата за меѓусебна работа, туку сакаат да прават грбови приватно во свое име. Но, тогаш, која е улогата на едно здружение?

Планирав да запишам магистерски студии во Институтот за национална историја. Се прашував дали да одберам тема за хералдика. На крајот, решив да одам на црковна историја. Во октомври 2013 г. здружението „Хаemus“ организираше предавање на тема „Грб на Република Македонија: тема за дилема“. На ова предавање ја промовирав

library.

The following year I attended the 1st Conference on European Heraldry and Vexillology held in Cieszyn, Poland, on 27-29 September 2012. I delivered a paper on local heraldry in Macedonia, classifying the coat of arms of the units of local self-government in the Republic of Macedonia (Fig. 23). At the same time at the XXX International Congress of Genealogy and Heraldry in Maastricht, I was accepted as an associate member of the International Heraldry

Academy (IAH).

In this period, apart from informative articles, I authored my first research articles. Also, at this time I had only designed a small number of coats of arms. Ivan Nacevski joined the MHS and started writing articles.

MATURE PHASE 2013 -2015

The year 2013 was dedicated of the local heraldry. First, the Macedonian territorial heraldic system for Coats of Arms and flags of the units of local self-government was developed by Ivan Nacevski and it was applied to the coat of arms of the municipality of Radovich. My idea for the municipal coat of arms design was to hold an inner competition within the MHS. This was good so we could get the best leverage the skills of our members. However, my task-oriented scenario showed cracks as it became a generator of interpersonal tensions between the members. Everyone wanted to be assigned as an author, and for me it was not logical to have 8 authors of a single coat of arms. Then followed the Arms of Novo Selo and Ohrid, which proved that some of the members did not want to work under the MHS or to follow the rules for mutual work but instead wanted to make arms privately in their name. But then, what is the role of a society?

At this time I was planning to enter the Institute of National History for master studies and contemplated a topic on heraldry. In the end, I decided to go for Church history. In October 2013, the association “Haemus” organized my lecture on the topic “Coat of Arms of the Republic of

Сл./Fig. 23

тезата дека за грб на Република Македонија треба да се усвои еден од грбовите поврзани со Македонија од европските грбовници, од кои едниот е златно, црвен лав (сл. 24).

Предавањето го привлекува вниманието на

Владата. Бев консултиран за сите можни решенија за грбот на Република Македонија. Беше одлучено да се дизајнира грб со црвен лав. Во процесот на дефинирање на грбот и неговиот визуелен дизајн, работев со Коста Стаматовски во векторската преработка на грбот базирана на делото на Жером де Бара, со дополнителна мурална круна.

Процесот беше во голема тајност, па ни членовите на одборот на МХЗ не знаеја за работата над предлогот. Кога полека ги информирав другите членови, многумина се навредија зошто не се вклучени во процесот на дизајнирање, бидејќи се постари членови од Коста. Тие не можеа да ја разберат природата, итноста и потребата за тајност. Ова ги прошири пукнатините меѓу членовите.

Во декември, кога почна промоцијата на предлогот, одржав многу предавања, дадов интервјуа за многу телевизии итн. Иако беше прифатен од партиите од парламентарното мнозинство, Владата не успеа да го заврши предлогот поради политичката криза што доведе до пад на Владата.

Како дел од процесот добив задача да напишам книга за символите на Македонија, но под услов да имам и коавтор, некој светски познат хералдичар. Во потрага по подготвен хералдичар, присуствував на XXXI Меѓународен конгрес за генеалогички и хералдички науки, одржан во Осло, Норвешка (2014) (сл. 25). Разговарав со неколку лица, но Мишел Попоф, претседателот на ИАН, ја прифати понудата да го напише само воведот на книгата. Почнав да го собирам мојот дотогаш објавен материјал и да го организирам. Ја одбрав и мојата магистерска теза за Историјата на евангелско-протестантските цркви во Македонија.

Крајот на 2014 г. и првата по-

Сл./Fig. 24

Macedonia: Theme for Dilemma". In this lecture, I promoted the thesis that one of the coats of arms associated with Macedonia from the European Armoriales, one of which is Or lion Gules, should be adopted for the Coat of Arms of the Republic of Macedonia (Fig. 24).

The lecture attracted the attention of the Government. I was consulted for all possible solutions on the coat of arms of the Republic of Macedonia. It was decided that a coat of arms with a red lion should be created. In the process of defining the arms and its visual design, I worked with Kosta Stamatovski and redrew the vector image of the arms, based on the work of Jerome de Bara plus an additional mural crown.

This was done in great secrecy, so not even the board members knew about the work on the proposal. As I was slowly informing the other members, many got offended as to why they were not included in the design process, being older members than Kosta. They could not understand the sensitivity, urgency, and need for secrecy. This widened the cracks between the members.

In December, when the promotion of the proposal started, I delivered many lectures and gave interviews to the media. Although it was accepted by the majority parties in Parliament, the Government failed to bring the proposal to a resolution due to the political crisis that led to the fall of the government.

As a part of the process, I was given the task

to write a book on symbols of Macedonia, but on condition that I be coauthored by a world well-known heraldist. In a search for a willing heraldist, I attended the XXXI International Congress of Genealogical and Heraldic Science, held in Oslo, Norway (2014) (Fig. 25). I spoke to several persons, but Michele Popoff, the President of IAH accepted the offer to write just the introduction on the book. I started gathering my published material and organizing it. I also defended my master's thesis on the history of the evangelical-

Сл./Fig. 25

ловина на 2015 г. беа потрошени во пишувањето на книгата. Тоа ми беше централната точка во животот, поминувајќи 6-10 часа дневно. Првата верзија на книгата што исто така ја форматирав беше готова до 1 август. Следните два месеци беа потрошени на фино обработување на сликите и нивниот опис. Книгата „Симболите на Македонија“ (Јоновски 2015) беше објавена во октомври, а беше промовирана во Скопје и во Загреб, каде што беше одржано предавање со ист наслов. Книгата се занимава со теоретска хералдика, вексилологија, фалеристика и химнологија. Даден е историскиот развој на грбовите, знамињата, ордените и химната на Македонија.

За жал, пукнатините меѓу членовите на МХЗ при работата на предлозите за грб на повеќе општини, како и предлогот за грбот на Република Македонија пораснаа до тој степен што на крајот на 2015 г. обидот да се избере Извршен одбор не успеа. Ова доведе до отворено непријателство, па здружението практично ги прекина своите активности. Сепак, продолжив со моите хералдички активности.

АКАДЕМСКА ФАЗА 2016 - 2023

Се запишав на докторски студии на Институтот за национална историја со тема „Сонцето и лавот како симболи во хералдиката и вексилологијата на Македонија“. Бев насочен кон докторските студии и на неколку научни трибини каде што презентирав трудови. Во 2016 г., како докторанд по хералдика, добив покана од СИНГ да презентирам труд на XXXII конгрес во Глазгов, Шкотска, од 10 до 13 август 2016 г. Таму го посетив Судот на Лорд Лажон (Lord Lion Court), хералдичкиот суд, и највисокиот хералдички авторитет на Шкотска, кој е дел од шкотскиот правосуден систем. Овде, присуствував на седница на судот на која се разговараше за неколку хералдички случаи. Ја посетив и Грбовата колегија (College of Arms) и бев пречекан од Сомерсет хералдот и порткулис персевантот. Ми ја покажаа и архивата (Record room), каде што се чуваат записите - од кои некои датираат од основањето на организацијата. Беа дискутирани интересни детали за нивната работа,

protestant churches in Macedonia.

The end of 2014 and the first half of 2015 were spent writing the book. It was the focal point of my life, spending 6-10 hours daily. The first version of the book, which I also formatted, was completed on 1 August. The next two months were spent on the fine tuning of the images, and their description. The book Symbols of Macedonia (Јоновски 2015) was published in October and was promoted in Skopje and in Zagreb, where lectures with the same title were given. The book deals with theoretical heraldry, vexillology, phaleristics, and hymnology. The historical development of the coats of arms, flags, orders, and the anthem of Macedonia is given.

Unfortunately, disagreements that had emerged between MHS members over municipal coats of arms and the proposal for the national arms grew to the point that, at the end of 2015 an attempt to elect an Executive board failed. This led to open animosity, so that the society practically ceased its activities. However, I continued with my heraldic activities.

ACADEMIC PHASE 2016- 2023

I enrolled in doctoral studies at the Institute of National History with the research topic “The Sun and the Lion as Symbols in Heraldry and Vexillology of Macedonia.” During this period my interests were focused on doctoral studies and on several scholarly forums where I presented papers.” In 2016, as a doctoral student in heraldry, I got an invitation from ICHG to present a paper at the XXXII Congress in Glasgow, Scotland, from the 10-13 August 2016. There I visited the Lord Lion Court, the Heraldic Court, and the highest heraldic authority of Scotland, which is part of the Scottish judicial system. Here, I attended a

session of the court to discuss several heraldic cases. I also visited the College of Arms and was welcomed by the Somerset Herald and the Portcullis Pursuivant. I was shown the Record Room, where the records are stored – some of which date back to the foundation of the organization. Interesting details were discussed about

Сл./Fig. 26

кои не можат да се прочитаат во ниту една книга (сл. 26). Првпат лично го запознав и мојот хералдички ментор Мелвин Џеремаја.

Ја продолжив академската работа по хералдика и учествував во подготовката на материјалот за изложбата 25 години од независноста на Република Македонија во 2016 г. во организација на Државниот архив на Република Македонија. Таму го истражував процесот на усвојување на државните симболи во 1992 г. Исто така, работев на серија од 7 документарни филмови за симболите на Македонија, од кои јас сум автор на три: Хералдиката, Земските грбови и Орелот и лавот како симболи. Во 2017 г. тие беа емитувани. Во снимањето на документарците учествуваше Иван Нацевски. Тој има длабоко разбирање за широк опсег на хералдика со главно поле на истражување припишаните грбови на Александар Македонски во европските извори. Објавува во различни списанија (Nacevski 2023). Тој стана мој близок соработник во истражување на хералдиката и дизајнирање грбови. Продолжив да објавувам и во гласникот на Институтот за национална историја и во различни научни списанија.

Со оглед на тоа што состојбата со Македонското хералдичко здружение остана непроменета повеќе од две години, тоа престана да постои на 15 јули 2018 г., на 15-годишнината од основањето. Истиот ден беше формирано Македонско грбословно друштво со најактивните членови и автори, јас, Иван Насевски и Трајче Трајков (сл. 27) Неколку дена подоцна ја одбравив докторската теза и станав еден од неколкуте со докторат по хералдика и вексилологија (сл. 28).

„Новото“ МГД сега беше посветено на повеќе академска работа. „Македонски хералд“ почна да објавува рецензирани трудови од меѓународен уредувачки одбор двапати годишно. Ослободени од

their work that cannot be learned from any book (Fig. 26). I also met my heraldic mentor, Melwyn Jeremiah, for the first time in person.

I continued my academic work on heraldry and participated in the preparation of material for the exhibition on 25 years of independence of the Republic of Macedonia in 2016, organized by the State Archives of the Republic of Macedonia. There I researched the process of obtaining the State symbols in 1992. Also, I worked on a series of 7 documentaries on the symbols of Macedonia. Three of these I authored: “The Heraldry”, “The Land coats of arms”, and “The Eagle and the lion as symbols”. The documentaries were broadcast in 2017. Ivan Nacevski participated in the recording of the documentaries. Having a deep understanding of a wide range of heraldry, his main field of research has been on the attributed arms of Alexander the Great in European sources. Nacevski has published in different journals (Nacevski 2023). He became my close associate in heraldic research and designing coats of arms. During this period I was published in the Gazette of

the Institute for National History, and different journals.

Since the situation with the Macedonian Heraldry Society remained unchanged for more than two years, so it ceased to exist on 15 July 2018, the 15th anniversary of its foundation. On the same day a Macedonian Heraldic Society was formed with the most active members and authors, Ivan Nacevski and Trajche Trajkov (Fig. 27). A few days later I defended my doctoral thesis to become one of just a few with a doctorate in heraldry and vexillology (Fig 28).

The “new” MHS was now committed to more academic work. Macedonian Herald now publishes peer-reviewed papers by an international editorial board. It is published twice

Сл./Fig. 27

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Институт за национална историја

СОНЦЕТО И ЛАВОТ КАКО СИМБОЛИ ВО ХЕРАЛДИКАТА И
ВЕКСИЛОЛОГИЈАТА НА МАКЕДОНИЈА
(Докторска теза)

Ментор:
проф. д-р Драгица Поповска

Кандидат:
м-р Јован Јоновски

Скопје, 12.6. 2018

Сл./Fig. 28

суетата и сложените односи, членовите на МГД сега можеа да се концентрираат на работата. МГД ја објави мојата докторска теза „Сонцето и лавот како симболи во хералдиката и вексилологијата на Македонија“.

Се концентрирав на хералдички и вексилолошки истражувања. Почнав да објавувам во академски списанија, како „Генеалогичка“ (Genealogy) и бев поканет да бидам гостин уредник за две специјални изданија за хералдика. Фондацијата за наследство на знамињата (Flag Heritage Foundation) објави дел од мојата докторска теза. Напишав опширна статија за знамето на Македонија во „Флагастер“ (Flagmaster), списанието на Институтот за знаме на Обединетото Кралство.

На 29. Меѓународен конгрес за вексилологија, кој се одржа од 11 до 15 јули во Љубљана, го претставив предавањето „Феноменот на свадбените знамиња“. Меѓународната федерација на вексилолошки здруженија (ФИАВ) ми го додели своето највисоко признание, Лауреат на Федерацијата, за моите активности во развојот на вексилолошката наука. Оваа награда се доделува на луѓе кои имаат докторат по вексилологија. (сл. 29).

Заедно со потпретседателот д-р Иван Нацевски, бев поканет на многу хералдички конференции. На втората конференција на полското хералдичко друштво на тема „Хералдиката и религијата“, во Варшава од 20 до 22 април 2023 г., го презентирав трудот „Католичката и протестантската хералдика во Македонија“ (сл. 30) На вториот конгрес на Романското хералдичко друштво одржано во Јаш, од 10 до 13 мај 2023 г., учествував на тема „Хералдизирање на територијалната хералдика во Македонија“. На конгресот учествуваа пет члена на Меѓународната академија за хералдика: Силвиу Тату, Атила Серекеш, Стојан Антонов, Јас и Теодор Радун Тирон (сл. 31). За време на конгресот го посетивме Државниот архив во Јаш, каде што ја истражував Златната книга на воениот Константи-

Сл./Fig. 29

a year. Relieved of vanity and complex relations, members of the MHS now could concentrate on the work. MHS published my doctoral thesis, The Sun and the Lion as Symbols in Heraldry and Vexillology of Macedonia.

I concentrated on heraldic and vexillological research. I started

publishing in academic journals, like Genealogy and was invited to be guest editor for two special issues on heraldry. The Flag Heritage Foundation published part of my doctoral thesis. I also wrote an extensive article on the flag of Macedonia in "Flagmaster", the magazine of the UK Flag Institute.

At the 29th International Congress of Vexillology, which took place on 11-15 July 2022 in Ljubljana, I presented the lecture "The Phenomenon of the Wedding Flags". The International Federation of Vexillological Societies (FIAV) awarded me its highest recognition, Laureate of the Federation, for my activities in the development of vexillologic science. This honor is awarded to people who have completed a doctoral thesis on vexillology. (Fig. 29).

Together with the vice president dr. Ivan Nacevski, I was invited to many Heraldic conferences. At the second conference of the Polish Heraldic Society on the topic "Heraldry and Religion", in Warsaw from 20 - 22 April 2023, I presented the paper "Catholic and Protestant Heraldry in Macedonia" (Fig. 30) At the second congress of the Romanian Heraldic Society held in Iasi, from 10-13 May 2023, I took part with

the topic "Heraldizing the territorial heraldry in Macedonia". Five members of the International Academy of Heraldry participated in the congress: Silviu Tatu, Attila Szerekes, Stojan Antonov, Jonovski, Teodor Radu Tiron (Fig. 31). During the congress, we visited the State Archive in Iasi, where I researched the Golden Book

Сл./Fig. 30

нов ред на свети Ѓорѓи, каде што се наоѓа грбот на охридскиот архиепископ Јоасаф II. Учествував и на конференцијата организирана од Литванското биро за хералдика по повод 700 години од главниот град на Литванија, Вилнус. Насловот му беше „Грб на град Скопје“.

Сл./Fig. 31

ЗАКЛУЧОК

Моето животно патување со хералдиката, досега, се протега 30 години. Првите 15 години беа како аматер, а следните како сериозен истражувач кој пишува и објавува статии. Имам објавено три книги и 70 статии за хералдика, некои за вексилологија и фалеристика и неколку документарни филмови, многу ТВ-интервјуа (сл. 32). Автор сум на преку 40 блазони и ембلاзони на грбови регистрирани во Македонскиот хералдички регистар. Целосната библиографија е достапна на делот за членови на heraldic.org.mk (Jonovski 2023a).

Се надевам дека мојата работа ќе потстрекне други да го продолжат истражувањето и развојот на хералдиката на Македонија и сродните науки, и ќе ја подигне свеста на пошироката публика за ова културно наследство, наука и уметност.

Сл./Fig. 32

CONCLUSION

My life journey with heraldry, so far, spans 30 years. The first 15 were as an amateur and the next as a serious researcher, writing and publishing articles. I have published three books and 70 articles on heraldry, some on vexillology and phaleristics, wrote several documentaries, and given many TV interviews (Fig. 32). I am the author of over 40 blazons and emblazons registered in the Macedonian Heraldic Register. My full bibliography is available on

the members section of the website heraldic.org.mk (Jonovski 2023a).

I hope that my work will encourage others to continue the research and development of the heraldry of Macedonia and related sciences, and will raise the awareness of a wider audience about this cultural heritage, science and art.

БИБЛИОГРАФИЈА • BIBLIOGRAPHY

- Ацовић, Драгомир (2008), *Хералдика и Срби*, Београд: Завод за уџбенике
- Јоновски Јован (2015) *Симболите на Македонија*, Силсон, Скопје.
- Јоновски Јован (2019) “Развојот на македонската хералдичка мисла”. *Историја*, Скопје, 105-121.
- Матковски Александар (1990) *Грбовите на Македонија: прилог кон македонската хералдика*. Мисла, Скопје.
- Jonovski, Jovan. 2010. “Хералдички грбови за претседателот и МПЦ - Heraldic Coat of Arms for the President and MOC”. *Македонски хералд - Macedonian Herald*, no. 4 (January), 2-8. <https://doi.org/10.47763/mher104002j>.
- Jonovski, Jovan. 2013. “Грбот на Град Скопје - Coat of Arms of City of Skopje”. *Македонски хералд - Macedonian Herald*, no. 7 (September), 6-10. <https://doi.org/10.47763/mher137006j>.

doi.org/10.47763/mher137006j.

- Jonovski, Jovan. 2023. “Семејството Јоновски и селото Орово од 18 до 20 век - Jonovski Family and the Village of Orovo from 18 to 20th Century”. *Македонски хералд - Macedonian Herald*, no. 20 (September), 56-79. <https://doi.org/10.47763/mher2320056j>
- Jonovski Jovan (2023a) Dr. Jovan Jonovski, <https://heraldika.org.mk/en/jovan-jonovski/> accessed on 1.12.2023.
- Milbourne J.S. (1950) *Heraldry*, W & G Foyle Ltd
- Nacevski Ivan (2023) Dr. Ivan Nacevski, <https://heraldika.org.mk/en/ivan-nacevski/> accessed on 1.12.2023.
- Pastoureau Michel, (1997) *Heraldry: Its Origins and Meaning*, Thames and Hudson.

После подолга пауза од речиси една деценија, повторно се работеше на грб на општина. Општина Сопиште користеше типичен штитовиден пејзажен амблем (сл. 1). На јавниот конкурс победи грбот според Македонскиот територијален хералдички систем со блазон на Иван Нацевски и емблазон на Јован Јоновски. Советот на Општина Сопиште одржана на 29.9.2023 го усвои новиот грб на Општината.

Централниот елемент на грбот е стилизирана Божица – Мајка со особености на онаа најдена на територија на Општина Сопиште, во Говрлево. Другите елементи се грозд и црешов цвет. Тие ја симболизираат лозарската и овоштарската традиција на општината по кои таа е препознатлива. Дабовото гранче под штитот, ги претставува и дабовите шумите во општината (сл. 2).

Грбот има три претстави и тоа: мала, само штит; средна штит со палисадна круна; и голем, штит палисадна круна и флорален венец.

Блазон: Штит: Златно, црвена божица – мајка, на црвена бордура 4 сребрени цветови од цреша со златен полен и 4 златни гроздови, наизменично.

Круна: Златна палисадна круна

Венец: Зелен дабов венец обвиткан со црвена и златна лента

Кон крајот на ноември 2023 година, во Штип беше одржана 1. Меѓународна научна конференција на тема „Македонија – Крстопат на епохи, цивилизации и култури, историја – археологија – уметност во организација на Институтот за историја и археологија при Факултетот за образовни науки на УГД. На конференцијата активно учествуваа Иван Нацевски со своите реферат насловен „Александар Македонски во европската хералдика“ (сл. 3) и Јован Јоновски со „Преглед на одликувањата на Република Македонија“ (сл. 4).

Сл./Fig. 1

Сл./Fig. 2

After a long pause of almost a decade, work on municipality coats of arms continued. The municipality of Sopište used a typical shield-shaped landscape emblem (Fig. 1). A coat of arms according to the Macedonian territorial heraldic system won the public competition, with blazon of Ivan Nacevski and emblazon of Jovan Jonovski. The Council of the Municipality of Sopište, held on 29.9.2023, adopted the new coat of arms of the Municipality.

The central element of the coat of arms is a stylized Goddess - Mother with similar to the one found on the territory of the Municipality of Sopište, in Govrlevo. Other elements are grape and cherry blossom. They symbolize the viticultural and fruit-growing tradition of the municipality, for which it is recognizable. The oak branch under the shield also represents the oak forests in the municipality (Fig. 2).

The coat of arms has three representations: lesser, only a shield; middle, shield with palisade crown; and a greater, shield, palisade crown and floral wreath.

Blazon: Shield: Or, mother goddess Gules, on a bordure Gules 4 cherry blossoms Argent seeded Or and 4 bunches of grapes.

Crown: Palisade crown Or

Wreath: Oak wreath Vert wrapped with ribbons Gules and Or

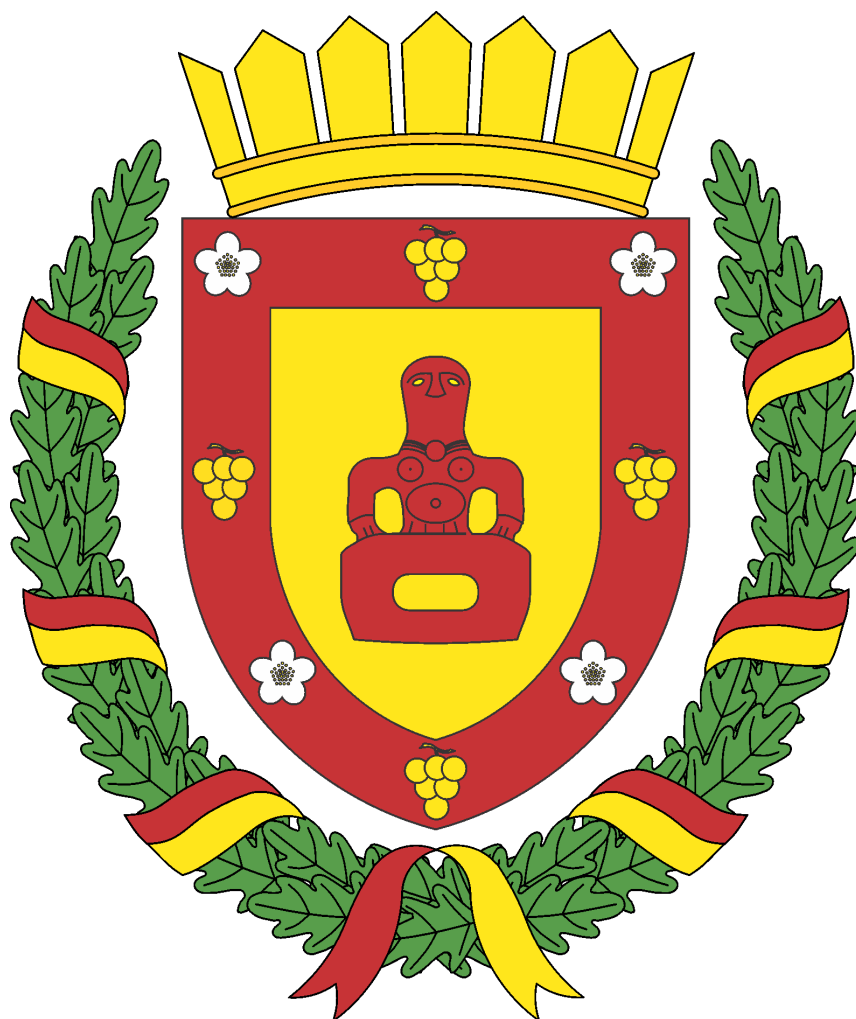
At the end of November 2023, the 1st International Scientific Conference was held in Shtip on the topic „Macedonia - Crossroads of eras, civilizations and cultures, history - archeology - art, organized by the Institute of History and Archeology at the Faculty of Educational Sciences of the University of Shtip. Ivan Nacevski participated with paper „Alexander the Macedonian in European heraldry“ (fig. 3) and Jovan Ionovski with „Overview of the decorations of the Republic of Macedonia“ (fig. 4).

Сл./Fig. 3

Сл./Fig. 4

ГРБ НА ОПШТИНА СОПИШТЕ

Грб на рурална општина

Штит: Златно, црвена божица – мајка, на црвена бордура 4 сребрени цветови од цреша со златен полен и 4 златни гроздови, наизменично.

Круна: Златна палисадна круна

Венец: Зелен дабов венец обвиткан со црвена и златна лента

Блазон: Иван Нацевски

Емблазон: Јован Јоновски

Заведен: број 3/2023 на 29.09.2023 година ■

ARMS OF MUNICIPALITY OF SOPISTE

Arms of rural municipality

Shield: Or, mother goddess Gules, on a bordure Gules 4 cherry blossoms Argent seeded Or and 4 bunches of grapes.

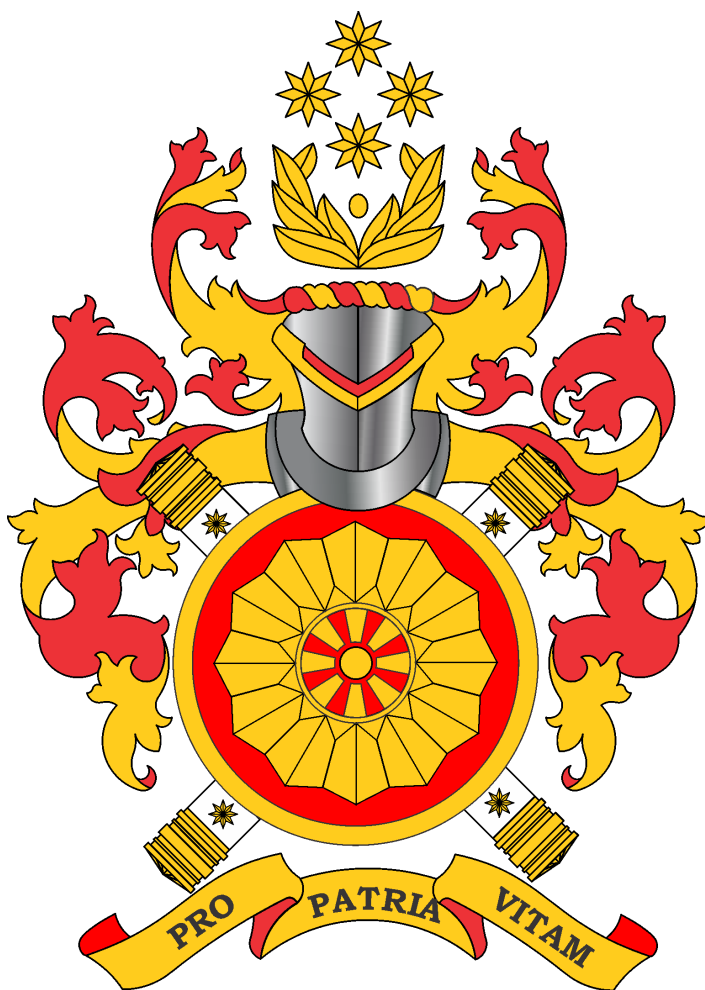
Crown: Palisade crown Or

Wreath: Oak wreath Vert wrapped with ribbons Gules and Or

Blazon: Ivan Nacevski

Emblazon: Jovan Jonovski

Registered: number 2/2023 on 29.09.2023 ■

ГРБ НА КЛУБ НА ГЕНЕРАЛИ

Здружение Клуб на генерали од Скопје

Штит: Црвено со златен обраб, единствениот знак за припадност на армијата (златно сонце со дванаесет конвергентни, кои продолжуваат во дивергентни отсечени зраци, диск на вртешка од 16 злато и црвено, завртено за половина, во средината безант обрабен црвено). Зад штитот вкрстени две генералски палки.

Челенка: Над венец од тутуново лисје, четири осумкраки ѕвезди (1-2-1), сето златно.

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: Pro Patria Vitam

Девиза на македонски: За татковината животот.

Блазон: Јован Јоновски

Ембلاзон: Иван Нацевски

Заведен: број 4/2023 на 6.12.2023 година ■

ARMS OF GENERAL'S CLUB

General's Club Association from Skopje

Shield: Gules, Emblem of the Army of the Republic of Macedonia Or (sun Or with 12 rays, the sundisk charged with gyronny of 16 Or and Gules, a bezant fimbriated Gules, bordure Or. Behind the shield, two general's batons in saltire.

Crest: Upon tobacco wreath four mullets of eight points (1-2-1) all Or.

Mantle: Gules doubled Or

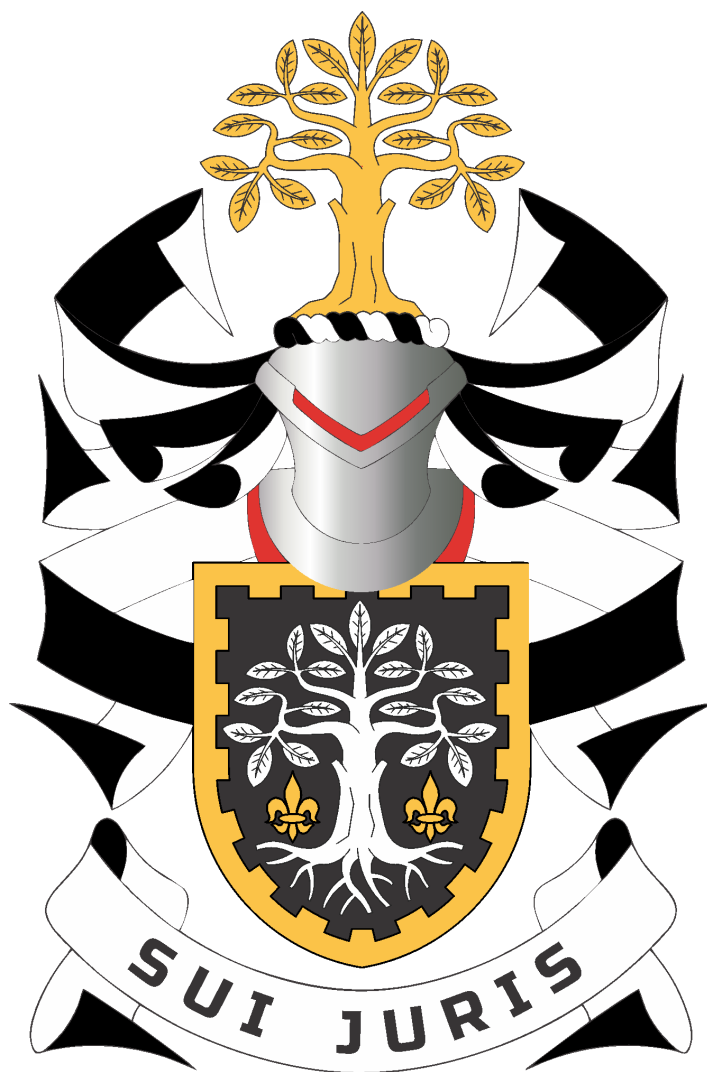
Motto: Pro Patria Vitam

Motto in English: Life for the fatherland

Blazon: Jovan Jonovski

Emblazon: Ivan Nacevski

Registered: number 4/2023 on 6.12.2023 ■

ГРБ НА ИВАН АЛЕКСОВСКИ

Правник и претприемач од Куманово

Штит: Црно, откорнато сребрено дрво меѓу два златни лилјани, обраб црвен градобрански

Челенка: Златно дрво

Мантија: Црно поставено сребрено

Девиза: Sui juris

Девиза на македонски: Во свое право

Блазон: Иван Нацевски

Емблазон: Иван Нацевски

Заведен: број 5/2023 на 12.6.2023 година ■

ARMS OF IVAN ALEKSOVSKI

Jurist and entrepreneur from Kumanovo

Shield: Sable, a three eredicted Argent between two fleur-de-lys Or, bordure embattled Or

Crest: A three Or

Mantle: Sable doubled Argent

Motto: Sui juris

Motto in English: Its own right

Blazon: Ivan Nacevski

Emblazon: Ivan Nacevski

Registered: number 5/2023 on 12.6.2023 ■